

Margarina

Mirna Loi M. G. M. filmā —
„Parnella”

292. NR. • 20.

Komiskie mirkli slaveno mākslinieku dzīvē un darbā

Slavenais gleznotājs Ticians bija sarīkojis kādus svētkus, kuņos viņa viesi lieliski pavadīja laiku. Bet kad tie vēlāk dabūja zināt, ka svētku izdevumi nebija visai lieli, tad viņi sāka Ticianu izzobot. Tas slaveno renesanses gleznotāju sakaitināja un viņš nolēma atriebties, uzaicinādam tās pašas personas uz otriem svētkiem. Liels bija viesu pārsteigums, kad tie Ticianā mājā sapulcēdamies, neredzēja neko tādu, kas norādītu uz kādiem svētkiem vai svētku mielaistu. Vienīgi kamīnā dega gaiša uguns. Ziņkārība saspilējās augstākā mērā, jo visi gaidīja kādu sevišķu pārsteigumu — vēl nebijušu svētku mirzumu. „Jūs, kungi, protat cienīt vienīgi svētku sarīkošanai izdoto naudu, bet neprotat novērtēt to garīgo baudījumu, ko tie sniedz,“ savus viesus uzrunāja Ticians. „Tad skataties!“ To teikdams, gleznotājs paņēma kādu dārgu karala Kārļa 5. dāvāto goda tērpku, kuņa vērtību rēķināja uz vairākiem tūkstošiem zelta gabalu un to iemeta kamīna uguns liesmās. „Es nešaubos, mani kungi, ka šie svētki jums labāk patiksies par iepriekšējiem un, ka jūs pilnā mērā apmierināti atstāsiet manu māju,“ Ticians ar ironiju runāja dārgajam tērpam degot uguns liesmās un, kad tas bija sadedzis, piebilda: „Tagad varat iet mājās, jo svētki ir beigušies. Dziļojiet veseli!“

*

Slavenajam amerikāņu rakstniekam un humoristam Markam Tvenam reiz jautāja, vai viņš atceroties kā pirmo reizi savā mūžā tas nopelnījis naudu. „Kā to lai piemirst, sevišķi, ja tas noticis tādā veidā, kā pie manis,“ atbildēja lielais joku taisītājs. „Manas dzimtenes zēnu skolā spieķis spēlēja lielu lomu. Piemēram, ja kāds skolēns sabojāja kādu klases piederumu, tad viņam bija tikai divas izejas, vai nu saņemt visas klases priekšā pērienu, vai iemaksāt skolas kasē piecus dolarus. Arī man reizi nācās izvēlēties sodu, jo kādā dienā nejauši sabojāju klases skapja durvis. Pārņācis mājā, es izstāstīju tēvam savu nelaimi. Pēdējais teica, ka visas klases priekšā saņemt pērienu ir ne tikai nepatīkama, bet arī kauna lieta, un iedeva man piecus dolarus soda samaksai. Atpakalceļā uz skolu es gudroju, ka pēriens nav nekāds retums, turpretim pieci dolari zēnam nozīmēja prāvu kapitālu. Tad nu es arī nolēmu šos piecus dolarus caur pērienu nopelnīt.“

*

Pēc Mocarta operas „Bēgšana no seraila“ pirmizrādes, Austrijas ķeizars pasauca komponistu savā ložā un jūsmīgi iesaucās: „Jā, daudz nošu, daudz nošu!...“ — „Uz mata tik daudz, cik vajadzīgs, majestāte!“ Mocarts smaidīdams viņam atbildēja.

*

Par slaveno franču rakstnieku Viktoru Igo stāsta sekošu anekdotu: Kādu dienu Igo ieradās pie sava friziera Brasjē un lūdza, lai viņam steidzīgi noskuj bārdu. Frizieris bija sagatavojies iet apkalpot savus klientus, kuņa saraksts ar adresēm gulēja uz galda, bet negribēdams atteikties no slavenā viesu apkalpošanas, ķērās pie bārdas naža uzasināšanas. Te pēkšņi rakstnieks izvilka zīmuli no kabatas un sāka meklēt arī papīru, bet to neatradis, paņēma uz frizētavas galda esošo lapu un sāka uz tās neapraktītās puses rakstīt. Frizieris uzasinājis nazi un saputojis ziepes, kādu laiciņu pacietīgi gaidīja, jo negribēja lielo rakstnieku traucēt darbā, bet kad darbs ieilga, tad mēģināja Igo uzmanību griezt uz sevi, jo tas nogrimis savā darbā, par frizieri nelikās ne zinis. „Igo kungs, man šodien jāsteidzas!“ frizieris lūkoja iebilst. — „Vēl tikai dažus acumirkļus un es beigšu!“ rakstnieks nepacietīgi atbildēja. Pagāja minūtes, stunda, bet rakstnieks vēl joprojām turpināja rakstīt. Frizieris norūpējies par saviem nepacietībā gaidošiem klientiem, mēģināja atkal atgādināt: „Bet Igo kungs, man šodien tiešām ir ļoti jāsteidzas!“ — „Ak tā, jums ļoti jāsteidzas,“ beidzot attapies saprata Igo. „Nu labi, tad es pienākšu citu reizi!“ Un paņēmis manuskriptu līdz, rakstnieks aizgāja. Frizieris atviegloti uzelpoja. „Paldies Dievam, rakstnieks ir projām!“ viņš nopriecājās, bet tad apskatījies apkārt, izmisis iesaucās: „Bet kur tad apmeklējamo personu saraksts?“ To izmeklējās visur, bet neatrada. Un tikai nākošā dienā noskaidrojās, ka Igo friziera klientu sarakstu bija izlietojis savam manuskriptam.

*

Komponists Richards Štrauss kādās viesībās britiņu pavadīja ar kādu iedomīgu firstu, kuņa sarunā, dižodamies ar savu dižciltību, lika komponistam manīt savu pārākumu. Štrauss uz to viņam sarkatiski atbildēja: „Jā, jā, ir jau daudz ērtāki būt par mani pārākam, nekā man līdzīgam.“

MAGAZINA

Nedēļas žurnāls literātūrai, sabiedriskiem jautājumiem un mākslai.

REDAKCIJA (koresp.) Bigā, Baznīcas ielā 10/12, dz. 10
RUNAS STUNDAS otrd. un ceturtd. no pl. 16—17
KANTORIS (sludināj.) Merķeļa ielā 12, „Prese“

ABONĒŠANAS MAKSA ar piesūtīšanu: par 3 mēn.
Ls 2.—, par 1/2 gadu Ls 4.— un par 1 g. Ls 8.—
NAUDA IESŪTĀMA: pasta tek. rēķinā Nr. 11055

Nr. 292.

1937. g. 17. decembri.

Izd. 8. gads.

Ziemas ceļā.

Vai saule noteic laika apstākļus?

Kopš vairākiem mēnešiem ne tikai plašos Vidus- un Vakareiropas, bet arī Ziemeļamerikas apgabalos pastāv neparasti skaists, sauss laiks. Tā kā pēdējais gadu desmits uzrādīja visumā slapjas vasaras, šī gaga sausums iegūst vēl lielāku ievērību un rodas jautājums, kādi tam iemesli.

Pēdējo gadu laika biļetenu rūpīgā pārbaude rāda, ka biežo un pieturošos lietūs gāžu vairums stāv sakarā ar divu lielu gaisa masu iespaidu, kuŗas atrodas dažādos platumu grados ar dažādu temperatūru un

Vizma Vilnis.

Džimbuks

Trīs gaŗi gadi bija pagājuši, kopš Arvēds Vaitnieks bija apprecējis Aiju. Šais gados laimes dienas bija mainījušās ar skumju brīžiem, bet Arvēda sirdī nekas nebija mainījies. Tāpat kā senāk, Arvēdu vēl iepriecināja Aijas draiskulība un maigā pieglauģība. Arvēds milēja sievu un centās izpildīt katru viņas vēlēģanos. Izņemot tikai vienu ...

Aija bezprātīgi milēja suņus. Katrs neglītākais plušķis šķita patīkams un skaists, katrs

kucēns izsauca vēlēšanos ieglaust galvu viņa mīkstajā spalvā. Suņi, pēc Aijas domām, bija radījumi, kas nolemti vienīgi cilvēku iepriecināšanai.

Turpretim Arvēds suņus uzskatīja par visnepatīkamākiem dzīvniekiem. Viņam tie šķita kā aizvēsturisko laiku briesmoņi, kuŗi dažādos atbaidošos veidos atkal palaisti zemes virsū. Kad kādreiz uz ielas gadījās, ka Arvēdam pieskārsās suns, viņš jutās tik nepatīkami, it kā tam būtu pieskārsies auksta glodene.

Maigiem skatiem Aija noglāstīja ielās un apstādījumos sastaptos suņus, un loloja cerību kādreiz arī savās mājās audzināt šādu mīļu spalvainu radījumu. Bet Arvēds, kuŗš sievietei visu atļāva iekārtot pēc viņas gaumes, par suņa iegādāšanu negribēja pat dzirdēt. Jau vairākas reizes Aija bija mēģinājusi pierunāt vīru, bet vienmēr sastapa noteiktu pretošanos. Pēc vairākkārtējiem, veltiem mēģinājumiem Aija arī vairāk par šo lietu nerunāja, bet tomēr auklēja cerības, ka kādreiz Arvēds piekāpsies.

Vienreiz Aija pat bija riskējusi atvest mājā mazu pūkainu kucēnu, cerēdama, ka viņas lūgšanas un kucēna skaistums beidzot mīkstinās vīra sirdi. Veselu dienu viņa to bija slēpusi virtuvē, bet no rīta, kad viņa bija aizmirsusi pievērt durvis, kucēns bija iegājis istabā un neizprotamā kārtā ielēcis vīra gultā. Tai reizē Arvēds patiesi bija sadusmojies un pagaidām Aija vairs nedrīkstēja ieminēties par suņa iegādāšanu.

Pirmajos laulības gados Vaitnieku materiālie apstākļi neatļāva tiem nekādas lielas ērtības, tādēļ liels bija Aijas prieks, kad ceturtajā laulības gada pavasarī Arvēds paziņoja, ka šo vasaru viņi varēs pavadīt jūrmalā.

Izraugoties vasarnīcu, Arvēds galveno vērību grieza uz to, lai vasarnīca būtu attālāk no blakus mājām un zinārkārtīgie kaimiņi netraucētu viņu vasaras mieru. Beidzot viņiem arī laimējās atrast mazu māju, kuŗa atradās dārza vidū un lielie, cieši apkārt saaugušie koki to pilnīgi atšķīra no blakus vasarnīcām.

Vienīgā neērtība bija, ka šai pašā mājā, mazā piebūvē dzīvoja pati saimniece un sētas puses priekšnams bija jālieto kopīgi. Bet tā kā vasarnīca Arvēdam patika, tad šim apstāklim viņš arī nepiegrīza nekādu vērību.

Ievelkoties noīrētā vasarnīcā, Aija par visu priecējās kā bērns un šis Aijas skaļais prieks un sajūsma aizrāva arī Arvēdu. Šeit, kur tik stipri smaržoja zeme, vasaras burvību apdvests, Arvēds otrreiz pārdzīvoja savu medus mēnesi.

Kad saulainās vasaras svētdienās Arvēds ar Aiju gulēja smaršainā zālē, pār augsto debess

mitruma daudzumu. Lietus mākoņi rodas šī gaisa masu robežu apgabalos, pie kam siltākais gaiss uzplūst aukstākam, atdziest un savu mitruma saturu sūta uz zemi lietus gāzēs. Šie robežu apgabali skaidri novērojami pazīstamajā minimuma sistēmā, kas no vienas puses no Atlantijas okeana noplūst pāri Britānijas salām ziemeļu, vakaru un Viduseiropas, no otras puses Vidusjūras virzienā.

Atlantijas minimumu stiprums galvenokārt atkarīgs no dienvidus platumā rodošos gaisa masu siltuma un mitruma satura pakāpes. Ziemeļaustrumeiropas nokrišņus iespaido tas, kādā stiprumā un cik bieži šādi minimumi plūst pāri Lielbritānijai un cik lielos nozarojumos tie noplūst uz dienvidiem. Ja nu virs Britānijas salām atrodas spēcīgs auksta gaisa spiediens, tas dzen minimumu tālāk uz ziemeļiem vai dienvidiem, kādēļ rezultātā pie mums un tuvākos kaimiņapgabalos Eiropā valda skaists laiks, kamēr Ziemeļeiropā un Vidusjūras zemēs pastāv nokrišņu periods.

Mūsu laika apstākļus stipri iespaido arī tā sauktais Azoru maksimums, kas noteiktos laika periodos vasarā izplūst uz ziemeļiem un dod labu laiku. Viņam atbilst līdzīga Sibīrijas anticiklonu kustība ziemā, vakaru virzienā, ar tādu pat iespaidu. Pazīstamas vēl citas līdzīgas kārtējas gaisa spiediena kustības no citām zemes daļām, arī viņām zināmos apgabalos ir savi atbilstoši lietus un skaista laika periodi. Atsevišķās valstīs izdarīto ilggadīgo meteoroloģisko atzīmju pārbaude rāda, ka minētām svārstībām piemīt periodisks raksturs un ka tās atkarņojas pēc zināmiem gadiem. Jautājumu sarežģī tas, ka šādi atkārtotumi var notīkties no viena gada līdz pat vesela gadsimta starplaikā. Tas sakāms attīcībā uz lietaņu laiku, sniega bagātām aukstām ziemām, sevišķi karstām vasarām.

Šis laika svārstības gada laiku apjomā ved sakarībā ar saules izstarojumiem. Ja tie un arī saules plankumi pieņemas, ekvatora joslā krīt gaisa spīdīens; vidējās joslās, starp 40 un 50 platuma gradu gaisa

Edvarts Tūters.

Šorīt sniga

Šorīt sniga.
Brīnišķi sniga...
Kā sapņi, liegi un balti,
Sniegpārslas aplājā zemi
Un cilvēkus, kuŗi nu šķīta
Kā ziedošas ābeles dārzā.
Ai, kā krita,
Santaini krita
Debesu pūkas pār visu!...
Balti bij jūmti un lauks,
Visa bezgala telpa — — —
Viegla vēl tagad man elpa
Un priecīga sirds,
Kā zieds, kas grib plaukt.
...Šorīt sniga.
Brīnišķi sniga!...

spiediens ceļas, tālāk uz ziemeļiem un dienvidiem atkal krīt. Sekas izpaužas pastiprinātā gaisa kustībā un lielākās gaisa spiediena atšķirībās jūru un cietzemes starpā. Rezultātā rodas mākoņu pieņemšanās un nokrišņi, kā arī temperatūras krišanās tropos, no otras puses mākoņu un lietus mazināšanās starp 40 un 60 platuma gradu.

Ļoti interesanti ir „Amerikāņu meteoroloģiskās biedrības“ atklājumi par zinātnieka H. Klefa pētīšanas darbiem, kuŗš izpētījis četrus gaŗus saules darbības ciklus, kas aptver 37, 83, 300 un 1400 gadus. Klefs nācis pie atziņas, ka vienmēr, kad nav bijušas stingras ziemas ar daudz sniega, tām sekojis skaidrs, mierīgs laiks ar sausumu. Vairākām sekojošām bargām ziemām līdzī nākot temperatūras svārstībām bagāti citi gada laiki. No Klefa izpētītiem periodiem kā svarīgākais jāuzskata 37 gadu gaŗais laika sprīdis. Pēdējā mērenākā ziema 83. g. periodā bijusi 1860. g., tā tad nākošā sagaidāma ap 1940. g. Trīs simts gadu periodā pēdējais siltais un saussais laika sprīdis bijis ap 1725. g., kamēr nākošais gaidāms tikai ap 2000. gadu. 1400. gadu periodam nākošais karstuma un sausuma laiks sagaidāms pēc 50 gadiem. Klefs aprēķinājis, ka apmēram 75 līdz 80 gados šie četri periodi zināmā veidā sakrītšot. Ilgāki sausuma periodi ierosināšot

loku slīdēja zilganbaltie mākonīši, kaut kur augstu tikko nojaušams dziedāja cirulis. Pāri upei vējš atnesa lielo mežu smaršu un ziedošos kokos iekāries apbēra Aiju sārtajām ziedlapiņām. Kā pasaku princese tad gulēja Aija un Arvēds ieraudzīja savu sievu pievilcīgi skaistu. Bija tik viegli un labi kā senās bērņības dienās, kad prieku atnesa katrs ziedu zariņš, pat mirdzošs kukainītis. Klusa prieka pilnas bija visas saulainās stundas un krēslainie novakari, kad Arvēda maigie vārdi ietina Aiju kā siltā villainē. Pār galvām sargādamas plētās tumšo egļu rokas un starodamas naktīs māja zvaigznes. Labi bija arī divatā klejot gar šalcošo jūru, kur bija tik daudz svešu seju, bet visas tās slīdēja gaŗām kā ēnas un aizmirsās vēl neieraudzītas.

Bet no darba atgriezties jūrmalā Arvēds varēja tikai vēlū pēcpusdienās. Domās Arvēds gan vienmēr bija pie Aijas un ar nepacietību gaidīja stundu, kad varēja ieņemt vietu vilcienā, kas traucās uz jūrmalu. Visas neērtības pārpildītajā vagonā nebija nekas, viss aizmirsās, domājot par mājām, par Aiju, kuŗas tēls mirdzēja pretim gaišs un aicinošs.

Bet ar lielu nepatiku Arvēds drīz ievēroja, ka bez vecās saimnieces viņas piebūvē dzīvoja arī vēl kāds jauns cilvēks. No Aijas viņš uzzināja, ka tas esot saimnieces dēls, kuŗš uz kādu laiku atbraucis ciemoties. No tās dienas Arvēda domās ieviesās kluss nemiers. Vienmēr uzmācās domas: Ko gan tagad dara Aija? Kā viņa pavada visas gaŗās priekšpusdienas?

Sāka uzmākties aizdomas. Kā plēsīgs zvērs viņas pielīda lēni un nemanot. No sākuma viņas bija tikko nojaušamas, neapzinīgas, bet ar katru dienu arvien vairāk iegulās domās un nebija vairs atvairāmas. Kā žņaudzošas čūskas viņas apvijās un neizlaida Arvēdu vairs no saviem apkampieniem, līdz beidzot viņš redzēja jau Aiju šī jauneklja sabiedrībā.

Nemiera un aizdomu tirdīts, Arvēds vēroja sievu, bet nekādu pārmaiņu pie viņas neredzēja. Aija bija jau tra un dzīvespriecīga kā vienmēr, sagaidīja vīru vienmēr piestātnē un ar maigumu un sirsniņu pieglauđību centās atvairīt Arvēda skumjas. Bet aizdomas Arvēdu neatstāja. Tās gan bija mierīgas un neskaidras, līdz nāca negaidītais.

Kādu dienu, kad Arvēds nebija varējis no teikt atgriešanās laiku, viņš, atbraucot jūrmalā, atrada dārza puses durvis aizslēgtas. Lai nokļutu dzīvoklī, bija jāiet apkārt pa ķēķa durvīm, bet ejot caur priekšnamu, tas izdzirda saimnieces piebūvē Aijas smieklus. Durvis uz priekšnamu bija tikai pievērtas un acumirkli Arvēds izdzirda arī Aijas balsi:

— Kāpēc tu esi tik nerātņs, mīļo Džim... —
Sekoja Aijas smieklī un čuksti, kuŗus Arvēds

vairs nesadzirdēja. Kā indīgs tvans šie vārdi apreibināja Arvēdu. Neskaidrā jucekli domas jaucās cita caur citu un viena dedzināja kā kvēloša liesma: — Aija, viņa mīlā Aija laiku pavadija šī jauneklā istabā. Aija, kuŗas vārda skaņa vien izdvesa maigumu un mīlu. Aija, kuŗas gaišais tēls bija apmirdzējis visus viņa ceļus — tagad glāstīja un sauca mīļos vārdos šo svešo jaunekli — Džimu!

Žēlums un dusmas plosījās Arvēda krūtīs. Domās viņš apveltīja šo jaunekli visnaidīgākiem vārdiem, pieskaitīja tam vissliktākās īpašības, bet vieglāk no tam viņam nepalika. Saīdzis un nelaipns Arvēds bija visu vakaru, bet Aijai nekā nepārmeta. Būtu nepatīkami stāstīt Aijai dzirdēto, jo tad viņa varētu domāt, ka viņš klausījies aiz durvīm, un vainīgs tak bez šaubām bija šis riebīgais Džims.

Klusā sasprindzinātībā pagāja dienas, līdz kādā vakarā Aija pastāstīja, ka saimnieces dēls cietis autokatastrofā un novests slimnīcā.

— Ak, šis nepatīkamais jauneklis — Džims, nu vismaz viņš vairs netraucēs majas mieru, — ļauni smīnēdams atsvieda Arvēds.

— Bet Arvēd, viņu tak nemaz nesauca Džimu, bet Kārli un viņš tik reti bija mājās, ka to nemaz nemanīja.

Bet Arvēds redzēja, ka Aija bija uztraukta un stipri nobālusi, tā tad kāds noslēpums tur tomēr bija. Ja arī pieņemtu, ka šo jaunekli nesauc Džimu, tad tomēr tāds eksistēja. Ka Aija tanī liktenīgā vakarā bija teikusi: mīļo Džim, to

tautas doties jaunos klejojumos, kad tagadējo tuksnešu robežapgabalu iedzīvotāji būšot spiesti atstāt savus izdegušos un neaugļīgus kļuvušos laukus. Pēdejo gadu neparastais karstums un sausums norādot uz to, ka attiecīgie 37. un 83. g. sausuma periodi gandrīz sakrīt. Klefs beidzot nāk pie slēdziena, ka tuvākos divos gadu desmitos mums būšot jārēķinās ar sevišķi aukstu un nokrišņiem bagātu laiku. Nākošie gadi tad arī rādīs, vai amerikāņu meteorologu atziņas bijušas pareizas.

Uz Sibīriju

(Beigas.)

Pēc sarunāšanās brauciens turpinās. Jo tālāk uz ziemeļiem, jo laiks drēgnāks un aukstāks. Jūk kopā diena un nakts, jo gaišs vienmēr. Pie Bielij Ostrov uz leda ieraugām trīs ledus lāčus. Tie daudz nebīstas no mums. Pēc brīža tomēr visi pazūd ūdenī. Mūsu ceļš uz ziemeļiem apstājas. Esam stipri vairāk ziemeļos par Nordkapu — 74. ziemeļu platumā grāds.

Pie Diksonas ceļi šķīras. Krievu kuģi turpina ceļu tālāk uz ziemeļiem, kur dežūrē vairāki krievu ledlauži ar „Ermak“ priekšgalā. „Le-

Slēpotāju priekš
Šveices kalnos.

Lidojums
mākonos.

Brīnišķīgs atvieglojums slēpotājiem — „virvju dzelzceļš“, kas tiem bez liekas piepūlēšanās atļauj uzkāpt augstajā nogāzē.

Lidija Glaudele.

Katram

Pamet vienmuļīgo dzīvi,
Sirds lai dzelmes pētīt prot,
Laidies zilgmē garā brīvi,
Jaunus mērķus veidojot.

Nieks ir pasaulīgā bauda,
Brīvē gaida tevi nams
Ticībā un dziņu jaudā,
Darbā viss ir iegūstams.

Drosmes gars lai lido aijā
Latvju zemi mirdzā lej,
Lai tā koši uzzied maijā
Nemirstīgai nākotnei!

Arvēds bija skaidri dzirdējis un nekas nevarēja šos vārdus izdzēst no viņa atmiņas. Bet kur bija šis cilvēks — Džims, ar kuŗu Aija satikās saimnieces istabiņā? Un kā tūkstoši greizsirdīgo vīru, arī Arvēds vainīgo meklēja savu draugu pulkā. Meklēja un arī atrada. Atcerējās Arvēds kādu savu skolas biedri Jāni Krauju, kuŗš skolā bija iesaukts par Džimu, bija liels donžuāns un dažas reizes bija viesojies pie viņa Rīgā.

Arvēds bija dzirdējis arī, ka šis Džims dzīvo-
jot jūrmalā. Vienīgi viņš varēja būt tas, ar ko
Aina pavadīja priekšpusdienas un sastapās
saimnieces dzīvoklī. Arvēds kvēloja tik lielās
dusmās, ka šinī brīdī būtu spējīgs pat Gauju
nogalināt. Bet vispirms viņš bija vēl jāatrod.

Tad otra nejaušība vēl vairāk pastiprināja
Arvēda aizdomas un mokas. Satiekot vilcienā

kādu paziņu, Arvēds apjautājās par jūrmalā dzīvojošiem draugiem.

— Un Džims Krauja arī dzīvojot jūrmalā, tik brīnums, ka neesmu viņu nekad sastapis.

— Ak, Džims, nu tam jau uz katrā pirksta pa romānam. Esot iemīlējies kādā precētā sievā un tagad dzīvojot bailēs no vīra atriebības, — ieminējās paziņa.

Kā akmens šie vārdi trāpīja Arvēdu. No uztraukuma un dusmām viņš vairs neatrada vārdus. Kā liesmas dedzināja domas — tā tad tā bija patiesība! Viņa sieva, viņa dievinātā Aija bija šī idiota — Džima mīlākā!

— Vai tu, draugs, nezini Džima adresi, man viņu tā kā vajadzētu sastapt, — paskaidroja Vaitnieks.

Bet arī dabūtā adrese nespēja aizdzīt Arvēda izmisumu un smeldzošās mokas. Ikkatrā brīdī viņš domāja tikai par Aiju un redzēja viņu Džima apkampienos. Jau rītdien Arvēds gribēja uzmeklēt šo nelieti, kurš bija atvilis viņam sievu.

Nākošā diena bija svētdiena un savās nepanesamās mokās Arvēds izvairījās Aijas tuvuma, lai viņa neredzētu tā uztraukumu un dusmas. Mocoši garas vilkās stundas. Gaiss bija miglains un smacējošs. Lielās egles kā ļaunas burves aizsedza sauli. Vasara bija mirusi. Prieks un laime gulēja kapā, un viss, kas vēl dzīvoja, bija riebīgs čūsku dzimums. Katra nākošā stunda bija mocošāka kā iepriekšējā, līdz beidzot pienāca gaidītā pēcpusdiena.

Pateicis Aijai, ka jāaiziet veikala darīšanās un pārņāks ļoti vēlu, Arvēds devās uzmeklēt Džimu. Visu pēcpusdienu izgaidījis un izmeklējies, Arvēds Džimu tomēr nesastapa. Noguris un vēl arvien sadusmots, Arvēds devās mājās, kad bija iestājusies jau tumsa.

Kā mīloša māte, nakts plēta savas rokas pār tumsā iegrimušo jūrmalu. No apgaismotām vasarnīcām izskanēja jautri smieklī un maigas tango skaņas, bet Arvēds nekā no tā nedzirdēja. Sirds sāpēs smeldza un visapkārt šķita tik tumsa, melna necaurbrienama tumsa, kurā nekad nebeigsies, tumsa, kurā nemirdzēja vairs ceļa rādītāja zvaigzne. Aijas spožums bija apdzisis; nestarojo vairs kā senāk maigi un aicinoši. Visur bija tikai nakts — mitra un salta, kā miroņu rokas.

Pa dārza ceļu tuvojoties mājai, Arvēds jau pa gabalu izdzirda Aijas smieklus un trokšņošanu. Logs bija atvērts, istaba apgaismota, bet pati Aija nekur nebija redzama.

— Džimbuk, Džimbuk, neplēs manus matu! — pēkšņi caur logu izskanēja Aijas balss.

No liela pārsteiguma Arvēds pat mirkli apstājās. Tā tad, kāds tomēr bija šeit istabā pie Aijas. Kaut arī bija jāslapstās gar krūmiem,

ņins“ ar angļu kuģi iegriežas Diksonā. Tur ledlauziem ogļu papildināšanas punkts. Tam nolūkam arī angļu kuģis tur izdos ogļu kravu.

Uzņemam ločus un mēs, atlikušie trīs kuģi, uzsākam braucienu pa Jēņisejas upi. Tā ir milzīga upe ar neskaitāmām salām. Otrā lielākā upe Āzijā un piektā pasaulē. Gar upes krastiem vienīgi kaili akmeņi. Neredz ne mazāko dzīvību. Vienīgi upē viena otra zivs izmet gaisā likumu un aprīno traucētājus. Tālāk sākas tundra. Mazi, kropli kociņi, patiesībā krūmi, sūna. Vienmuļīgs skats. Atgādina mūsu purvu. Upes krastā, pa retam, ieraugām eskimosu teltis no ādām un viņu ziemeļbriežus.

Jo dziļāk braucam zemes iekšienē, jo laiks paliek siltāks. Un pēc dienas brauciena ir pat karsts. Bet arvien vēl tikai tundra.

Pēc divu dienu brauciena pa upi esam pie Igarkas. Krastā redzami lieli koku laukumi, kūp fabriku skursteni. Bet gaidīto pilsētu neredzam. Tā kā šīn sezonā esam pirmie kuģi, tad ostā mūs sagaida ar mūziku. Mētrām greznoti stabī. Pie kāda liels karogs. Citur uzraksts ar sveicienu atbraucējiem un daudz ļaužu. Skats raibš. Tur tipiski krievi ar garām bārdām, sarkaniem un baltiem apvidu sajostiem krekliem, vizēs, lieliem vaigu kauliem mongoļi, sievietes un bērni.

Pēc formālitātu nokārtošanas un foto aparātu nolikšanas zem plombas, saņemam atļaujas („propuskas“) un varam iet malā. Aiz dēļu kaudzēm ieejam sādžā, kur viņi paši gan devē par pilsētu. Mazi koka namiņi, dēļu trotuāri, nebrūģētas, ciņainas ielas. Pa tām savā vaļā pastaigājas cūkas, govīs un vistas. Daudz suņu. Tie ziemu braukšanai. Ir arī lielākas, glītas celtnes: klubs, bibliotēka, pasts. Nīkni uzbrūk odi. Tie te ļoti daudz, jo visapkārt tundra.

Nejauši iepazīstos ar cienīgu kungu. Izrādās, tas viens no pilsētas valdes vīriem. Viņa laipno ielūgumu to apciemot labprāt pieņemu. Pie glāzes alus arī valodas sāk raisīties. Pirms sešiem gadiem šeit nekas ne-

esot bijis. Bet tagad jau izbūvēta par lielu ostu gan koku eksportam, gan zvērādu. Visas mazās mājiņas esot pagaidu būves. Vairāk apdzīvotu vietu tuvumā neesot. Tuvākais dzelzceļš, Krasnojarska, 1800 kilometri. Satiksme pa upi ar kuģi. Brauciens līdz tūrienei, pret strautu, 3 nedēļas. Pasta satiksme ar lidmašīnām. Pats esot atbraucis no Turkestanas. Tur līdz 50° karstums, šeit ziemu pat līdz 60° aukstums un tumsa. Izteicu izbrīnu, kā tādā vieglā būvē nenosalst. „Dūšīgi“ kurinot, bet tomēr jāguļot ar filca zābakiem. Pie griestiem esot pietiekoši silts, bet pie grīdas dažus grādus auksts. Pārtiku ziemai atved kuģi. Paši siltumnīcā varot izaudzēt zaļumus un drusku saknes. Zeme neatkūst vasaru dziļāk par 1½ pēdām. Vasara ļoti īsa. Ziemu sniegs līdz

klusi, uzmanīgi jālien pie loga, šoreiz tas Arvēdu vairs neatturēja — vajadzēja redzēt patiesību. Bet tas, ko Arvēds ieraudzīja caur atvērto logu, viņu pārsteidza vēl vairāk, nekā, kad viņš būtu ieraudzījis Aiju divu sāncensu apkampienos.

Patī Aija gulēja uz grīdas un līdz ar viņu plosījās mazs, pinkains kucēns. Vienā mirklī pār Arvēdu pāršalca neizteicams prieks. Viss pārvērtās kā bērnības dienu pasakās. Burvība bija zudusi, ļaunie gari nozuduši. Tumšajā naktī, iz miglas, starojošs un gaišs pretim māja Aijas tēls. — Labā, mīļā Aija priekšpusdienas bija pavadījusi ar šo pinkaino kucēnu, slēpusi viņu pie saimnieces, bet viņš, nelietis, bija turējis to aizdomās un nepatīsi apvainojis. — Kauns un žēlums iezagās Arvēda sirdī, bet līdz ar to prieks, liels, neapverams prieks.

Steigšus Arvēds devās istabā, bet pārsteigtā Aija, vēl tāpat uz grīdas gulēdama, bailīgi vērās vīrā.

Visa šī aina sacēla Arvēdā tādu jautrību, ka viņa skaļie smieklī izgaisināja arī Aijas bailes.

Un kad, palīdzot Aijai piecelties, kucēns nolaizīja Arvēdam seju, viņam šis spalvainais Džimbuks nemaz tik nejauks vairs neizlikās.

Ģederts Sarma.

Pasaka par gredzeniem

Kādas sievietes siluets parādījās logā — kādas rokas nocēla vāzi ar rezēdām no logsola — aizvēra logu un pievilka tumšus priekškarus. Dārzā pēkšņi izdzisa visas gaišās krāsas. Nakts vēra sapņu valstībai savus noslēpumainos aparatamentus...

— Māt', mīļā, stāsti man pasaciņu!

— Pasaciņu? Jā — — bet vai tu biji šodien rātņa un mīļa?

Pietvīcis bērna vaidziņš glaudās pie mātes vaiga; divas sīkas rociņas maigi apvijās jaunās sievietes kaklam. Mazā Sarmīte dīvainām, melnām starojošām acīm sapņaini pētīja mātes vaibstus. Dziļš miers apņēma viņus — māti un bērnu. Abi smaidīja — jutās bezgala labi.

— Sarmīt?

— Jā!

— Vai tu vēlies dzirdēt pasaciņu par trim draugiem?

— Ļoti! Stāsti, māmiņ!

— Kādreiz dzīvoja pasaulē trīs draugi. Dīvi no tiem bija jauni, bet viens vecs. Dzīvoja tie, viens otru mīlēdami, lielā saticībā. Nepagāja dienas, kad tie nebūtu satikušies, bet kad viņi šķīrās un gāja katrs uz savām mājām, jau ie-

Tā!

Pirmie soļi un pirmais kritiens.

damī ilgojās pēc nākamā satikšanās mirkļa. Tik cieši viņi viens otru milēja — šie trīs draugi...

Gadījās, ka jaunajiem bija jāuzsāk tālš ceļojums, kurā draudēja briesmas, māņi un migloti tēli. Viņi aizgāja pie vecā drauga atvadīties. Vecais draugs sēdēja un klausījās jauno valodās. Sirds viņam skuma, jo jauno draugu nezināmā nākotne, kā biedēklis rēgojās viņu ceļā... Kad jaunie, izstāstījuši savus nodomus, atvadoties skūpstīja veco draugu, viņš uzmanca jauniem pirkstā gredzenus, teikdams, ka gredzens ir mīlas, uzticības un draudzības simbols. Šie gredzeni aptveršot ciešā lokā ko sirdis izjūtot. Lai draugi glabājot tos, jo zaudēdami var iznīcināta tapt arī viņu ciešā draudzība. Jaunie vēl reiz sirsnīgi apmīloja veco draugu. Palika žēli šķirties un viņu vienu atstāt, jo zināja itin labi, ka tas, pamests, nonīks kā celms bez atvasēm... Tomēr nevarēja nekā darīt: jauniem jāstaigā jaunības ceļi. Bet gredzenus gan viņi solījās īsti glabāt.

Aizgāja jaunie draugi pa likumoto dzīves ceļu, sastapa daudz un dažādus cilvēkus. Daudz bija mežu, ezeru, upju un pilsētu — daudz zvaigžņu, daudz dienu un nakšu. Lietus lija, sals mocīja un saule tveicēja. Viņiem pa priekšu lidoja sapņu dūjas, maigi rožainas; dažas skrēja ātri, tās neatgriezās, jo ceļā nogura spārni, vētra tās saplosīja un viņas krita nesasniedzamas sapņu pils...

Arī jaunie pagura. Nespēja sagaidīt sprausto ceļa mērķi. Gāja klusēdami rokās saķērūšies. Zem kājām gulēja putekļi, smiltis un svešas pēdas. Saules tveicē lija sviedri un viņi atlaida rokas. Gadījās ceļā upe, vijās cauri kalnu ielejām, skaudama zaļās pļavas — vilēdama tumšos mežu lakatus. Upes vieglie vilniši vizuļoja putugaiši. Viņos atspīdēja un mirdzēja saule. Vilnišiem bija jautri, viņi klusi čaloja un lēkādami no akmeņiem pat smējās: upesmāte rotaļājās viņos...

Draugiem upei pieejot, kā stabs uzslējās milzu čūska un šņāca pretī. Bija zila-melna ar ugunīgām acīm. Ieraudzījusi gredzenus, savilkās maziņa, maziņa un saritinājās kamolā. To redzēdami, draudzīni vairs viņas nebijās, droši metās ūdenī, ka vilniši vien sprēgāja pa gaisu, šalca un gaviļēja un ķērās pat draugiem matos. Bija jautri un labi. Vēsais ūdens atveldzēja abus bezbēdīgos draugus — tie ļāvās jautriem vilņiem, griezdami čūskai muguru. Te pēkšņi viens no draugiem iekliedzās: „Negantā čūska!” Sāpēs rokas žņaudzot, neievēroja gredzenu un tas iekrita dzelmē — balto ūdensrožu saknēs. Draugs, nelaimīgs, sniedzās

māju jumtiem. Kustība bez slēpēm vai braukšanas ar suņiem un ziemeļbriežiem neiespējama. Lielā daļa iedzīvotāju esot izsūtītie. Vienmuļīga dzīve, bet esot pieradīs. Vienīgā izprīeca klubā, kino un dejas. Gandrīz ikvakarus.

Bijām uz kino. Ārzemnieki bez maksas, jo krievu naudas mums arī nav. Skaņu filmas vēl nepazīst. Pēc izrādes pie „garmošķas“ skaņām dejas. Vairāk tautiskās. Kāds pāris dejo arī „kazaku“.

Un kādu dienu, kad bija jau ieradusies otra karavāne, mūsu kuģi bija beiguši uzņemt simtiem, pat tūkstošiem kilometru pludinātos kokus. Vēl pēdējās kuģa atvadsvilpes un sākās brauciens atpakaļ. Vi.

Mazākā valsts Eiropā

Vai ziniet, kas ir Lichtenšteina? — Tā ir konstitucionāla monarkija 159 kv. km. lielumā, kas līdz šim vēl nepazīst nemierus un revolūcijas. Šī mazā valstiņa iespiesta stūrī starp šveici un Austriju, aptverot dažas gleznainas Reinas ielejas. Zeme ir kalnaina, bet ļoti auglīga. Iedzīvotāji (12.000!) nodarbojas ar zemkopību un lopkopību, sevišķi ar linu kultūru; bet 1300 no tiem apdzīvo galvas pilsētu Vadicu. Tā ir skaista rožu dārzos iegrīmusi pilsētiņa, kurai pāri paceļas valdnieka pils, — gan bez lielgabaliem un nolaižamā tiltiņa, bet toties ar ļoti īpatnēju un daudzkrāsainiem dakstiņiem darinātu juntu.

Lichtenšteinaī ir parlaments no 20 deputātiem un taisni tikpat daudz žandarmu! Viņas armijā ir 50 vīru, no kuriem 12 ir kapteiņi un 3 ģenerāļi! Oficiālā valoda — vācu, reliģija — katoļu.

Lichtenšteinaī ir arī sava varonīgām lappusēm bagāta vēsture.

Šī mazā valstiņa izveidojās laikā no 1699.—1708. g., apvienojoties Vadicās un Šellenbergas grāfistēm un sākumā ietilpa lielajā vācu federācijā. 1866. g. izcēlās karš starp Austriju un Prūsiju. Lichtenšteina nostājās Austrijas pusē un pārdzīvoja liela patriotisma savīlņojuma die-

Andr. Eglītis.

Gājējs un spieķis

Iet diena prom ar
Vakaru,
Es spieķi vadzi
Pakaru.
Ar rudu krēslu
Saskatos...
Mans spieķis vadzi —
Paskatos...
Ak, spieķi, kur mēs
Tikuši?
Par maziem soļus
Likuši?...
No dienas klusā
Vakarā —
Es krēslā viens, tu
Pakarā...
Es labprāt, tevī
Atspiedies,
Uz bērna dienām
Atgrieztos...

nas. Viņa pārtrauc savus diplomātiskos sakarus ar Berlīni, bet, diemžēl, nevar palepoties ar efektīvu savā sūtņa aizsaukšanu, jo tāds nekad nav bijis... Toties viņa varonīgi mobilizē savu armiju — 30 vīrus.

Tās bija lepnas un pacilātības pilnas dienas, tagad Lichtenšteinas armijas spožie mundieri mazliet padiluši un šautenes, kas kalpojušas no paaudzes uz paaudzi — gan tēvam, gan dēlam fazānu medībās, ne katreiz iet vaļā uz pirmo gaiļa nopiedienu.

Šis laimīgās zemes laimīgais valdnieks ir Francis fon Lichtenšteins.

Pirāti un korsāri

Jūras laupītāju laikmets tagad ar visu savu drausmīgo romantiku jau neatņemami pieder vēsturei. Bet interesantas ir tās lappuses, ko viņi tanī ierakstījuši. Daudz tur ciet-sirdības un mežonības, bet daudz arī dēkpilnas varonības un uzpurēšanās. Ne visi tie, kurus mēs apzīmējām ar vārdu jūras laupītāji, ir bijuši tādi šī vārda tiešā nozīmē. Ilgo karu laikā starp Angliju un Franciju, pēdējai lielu palīdzību sniedza korsāri, kuru pēcteči Sen Malo un Nantē vēl joprojām lepmi uz saviem

ūdenī pēc gredzena, bet nevarēja to atrast. Ūdensmāte gan redzēja, bet nevarēja līdzēt, jo cilvēki neprot viņas valodu. Tad viņa sīta plaukstās tik stipri, ka notrūkās vējš, kas ievās sēdēdams, šūpojās līdz pašai zemei. Ātri uzplauka ūdens puķes. Vienai mirdzēja gredzens sirdī — bet draugi to vairs neredzēja — dzīve veda viņus tālāk. No tā laika ir baltām ūdenspuķēm zelta sirdis.

Draudziņi, bēdīgi veco draugu pieminēdami, gāja tālāk. Domāja: Dievs zin, vai nojauz viņš, vai zin, kādas rētas jāslēpj tiem no viņa skatiem! Viņiem tā ejot un domājot, pēkšņi ceļā nostājās liels dīvainis lācis, varenām ķetnām, krēpēm, lielu ērgļa degunu un milzīgu niknumā atplēstu rīkli un rūkdams metās draugiem virsū. Šņāca un krāca, pat uguni splanāva... Abi ceļinieki cīnījās un pieveica viņu, kad tas ieraudzīja vienam draugam gredzenu pirkstā. Saplosīti viņi gāja atkal tālāk.

Gāja un gāja. Piepeši tie apstājās un aizbrīnumiem sastinga: no baltiem miglas vāļiem tiem pretim iznira skaista nāra. Acis tai mirdzēja kā zilie Māras zemes ezeri, kā maija vakarvējš tik samtaini un maigi, līdz skāra pašu dvēseli. Draugi ieslīga šīs māņu burves skavās un aizmīga, bet kad pamodās, arī otrs gredzens bija pagalam: gulēja salauzts ceļa smiltīs. Draugi, kā savu dvēseli zaudējuši, skumji sēdēja ceļmalā un salā tricēja tiem pleci. Negribēja vairs tālāk iet: žēli bija zaudētā. Atcerēdamies veco draugu, kas viens palika mājās, viņi piecēlās un skriešus devās atpakaļ...

Mājās pārnākot, viņi atrada veco draugu pavisam slimu un vārgu. Vientulis tas bija klīdis, līdz slimība viņu iemetusi gultā. Redzēdams draudzīņus pārnākot bez gredzeniem, viņš aizsirdsēstiem nomira. Abi jaunie draugi nobijušies aizskrēja katrs uz savu pusi, meklēt zudušos gredzenus... Vai tie vēl pārnāks, vai satiksies, nezina. Bet ja tie atradīs zaudēto — uz vecā drauga kapa izaugs trīs košas līlijas, debeszvani, — par zīmi, ka draudzība nepieviļ...

— Sarmīt, vai tu jau čučā? Saliec nu rociņas — pielūdzi Dievu... par tēvu, lai vesels pārnāk... un arī par trim draugiem!

Žorža de Lisa.

Uz sliedēm

Vēl nebija izgaisušas ilgā skūpstā pēdas, kurās Rošs tikko bija uzspiedis žizeles lūpām, kad viņa acis apstājās pie vīra, kas pašreiz ienāca istabā. Ātri un izbījies viņš palūkojās sava piekrāptā drauga Hektora Morlēna acīs, lai uz zinātu viņa domas.

Morlēns ērtāki apsēdās krēslā, pielika savas kājas tuvāk aizkurtam kamīnam, lai tās sasilētu un ar acimredzamu interesi nolūkojās tvai. kos, kas pacēlās no mitriem apaviem. Pēc tam viņš piecēlās, apmierināti paberzēja rokas, izteikdams savu labsajūtu par siltumu, kas valdīja kamīna tuvumā, un atkal atlaidās sēdeklī.

Rošs atviegloti nopūtās.

„Hektors nekā nav redzējis,” viņš sevi apmierināja.

Noteikti viņš nekā nav redzējis, vai tad citādi viņš varētu tik mierīgi un svētlaimīgi sildīties pie uguns? Rošs neviļus salīdzināja savu vājo pil-sētnieka stāvu ar vareno Morlēna ķermeni, kas tagad tik nevērigi un tomēr tik spēcīgi bija iz-laidies krēslā. Šis salīdzinājums nenāca Rošam par labu, bet viņa godkāribu apmierināja apzi-ņa, ka viņš ir daudz elegantāks un patīkamāks, taču pašai Morlēna sievai viņš arī patika labāk nekā vīrs!

Rošs de Staliss bija spiests atstāt Parīzi viegl-prātīgās dzīves dēļ, kas bija smagi sabojājuši viņa veselību un mantas stāvokli. Gribot negri-bot, bet lai saudzētu vienu un otru, viņš bija spiests kādu laiku nodzīvot uz laukiem savā mui-žā. Viņa vienīgais kaimiņš bija bērniņas un jaunības draugs Hektors Morlēns, kas bija pali-cies uz laukiem, jo nevarēja šķirties no zemes un pierast dzīvot pilsētā. Morlēns bija precējies. Ar patiesu un dziļu prieku viņš ieveda draugu savā mājā, kurš tagad bija atmaksājis par to ar negodu. Bet Žizele bija vienīgā sieviete visā ap-kārtņē, kas kaut cik spēja apmierināt viņa gau-mi, un tāpēc...

Rošs sagatavojās aiziešanai, bet Hektors pie-cēlās līdz ar viņu:

„Ir brīnišķīga nakts. Es pavadišu tevi kādu gabalu un izsmēķēšu savu pipi.”

„Ak tu, ļauno vīrieti,” izlikdamās apvainota teica Žizele, „tu gribi mani atkal atstāt vienu?” un pieliecās pie vīra, lai viņš to noskūpstītu.

Morlēns uzmanīgi pieskārās sievas vaigam.

Draugi devās ceļā. Augstu vīrs viņu galvām mirdzēja nakts zilgmē debesis, aplātas mirdzo-šām spožām zvaigznēm; sasalušā zemē skaņi at-balsojās viņu soļi. Tērpies puskažociņā, Hek-tors klušēdams ātri gāja uz priekšu un piespieda arī Rošu paātrināt gaitu.

Rošs neuzdrošinājās lūgt, lai viņa pavadonis soļotu lēnāk. Kaut arī viņš bija pārliecināts, ka Hektoram nav ne mazāko aizdomu, viņu tomēr mocīja savādas bailes, kas viņam lika kā hipno-zē soļot blakus šim cilvēkam — savam apkrāp-tam draugam.

Pā šauru lauku celiņu viņi gāja līdztekus dzelzceļa slieķēm, kas kā ass nazis pāršķēla li-dzenumu divās daļās. Kaut kur tālu pie ap-vāršņa liesmoja sarkana signāluguns.

senčiem. Valdībai nebija līdzekļu uzbūvēt nepieciešamībai atbilstošu kara floti. Tie bija uzņēmīgi ļau-dis, dēkaiņi, kuņģus vilināja piedzi-vojumi un bieži vien arī laupījums. Karalis izdeva šiem korsāru kuģiem sevišķas apliecības, lai gūstniecības gadījumā visu komandu vienkārši nepakārtu reju galos.

Korsāri klejoja pa jūru krustām un šķersām, lūkodamies pēc laupi-juma, un vai tam kuģim, kam gadi-jās nākt viņu tuvumā! Kauja sākās ar apšaudīšanos ar lielgabaliem, ka-mēr beidzot uzbrucējs pietika savam upurim tik tuvu klāt, ka varēja pie-āķēties un uzsākt cīnīties vīrs pret vīru. Pēc uzvaras kapteinis apstai-gāja saņemto kuģi rakstveža pava-dībā, kas reģistrēja laupījumu. Ie-gūtos kuģus un arī preces pārdeva oficiālās ūtrupēs Bordo, bet visbie-žāk Nantes un Sen-Malo pilsētās zem admirālītātes kontroles. Dažas uzdzīves un jautrības pilnas dienas, tad korsāri atkal tukšām kabatām dodas jūrā pēc jauna laupījuma. 4 gadu laikā franču korsāri bija sagū-stījuši 2500 angļu tirdzniecības ku-ģus. Tur bija ko uztraukties!

Pa lieliem okeana ceļiem uz visām četrām debess pusēm klejoja īsti pi-rāti — ļaudis bez tēvijas, ticības un līdzjūtības. Tie uzbruka katram tirdzniecības kuģim, kas vien gadi-jās pa vērienam. Lielā masta galā plīvoja melnais pīrātu karogs ar mi-roņa galvu un skeletu ar zobenu, kas nozīmēja: padodaties tūlīt, ci-tādi ikvienam gūsteknim draud nā-ve! Gadījās starp tiem interesanti tipi. Tā, piemēram, franču pīrāts Tomass di Lens bija dzimis muiž-nieks. Pēc daudziem laupīšanas un slepkavības pilniem gadiem, apnicis dēkaiņa dzīvi, viņš nožēlo grēkus, padodas karalim un izlūdzas no tā žēlastību. Taču ne daudziem bija tāds liktenis. Liela daļa nobeidza savu mūžu rejas galā ar striķi ap kaklu. Nežēlīgi, ļauni pret citiem, viņi savā starpā nedzīvoja patvaļīgi, bet bija izstrādājuši īpašus likumus un tikumus, kas arī nebija no žēl-sirdīgajiem. Šais cietajās sirdīs bie-driskums bija vienīgās jūtas, kas pīrāžiem iemirdzējās. Tagad viņu pēc-

teči vēl sastopami Ķīnas ūdeņos, kur tie ir eiropiešu tvaikoņu šaušmas.

Vai zemūdeņu katastrofas beigsies?

Amerikāņu kara flotes zemūdeņu komandants kapteinis Freds Norvuds izgudrojis jaunu ierīci, kurai nākotnē būs ļoti liela nozīme zemūdeņu katastrofu novēršanā. Līdz šim vajadzēja ārkārtīgi daudz laika,

Pēkšņi Morlēns apstājās, pacēla roku un to smagi nolaida uz Roša pleca, kas sagraujās un nokrita zemē. Pielieces pie sava upura, Morlēns ātri aizbāza viņam muti ar kabatas lakatiņu un sasēja rokas. Pēc tam viņš sasieto uzmanīgi nolika uz sliedēm, atbalstot kailo kaklu uz auksto dzelzi. Aukstums iegriezās miesā kā nazis.

Pēc tam pieviltais vīrs lēni piecēlās, izvilka savu pulksteni, pīpes gaismā palūkojās uz tā un teica:

„Ātrvilciens nāks pēc 52 minūtēm.”

Kā pētīja Ziemeļpolu 25 gadus atpakaļ.

Nesen Leningradas arktiskā muzeja darbinieki atraduši vēl līdz šim nezināmu Sedova Ziemeļpola ekspedīcijas uzņemtu filmu, kurā attēlots pētnieku gājiens un dzīve mūža ledos. Kā zināms, šī ekspedīcija netālu no pola 1914. gadā gāja bojā un tagad atrastā filma ir vienīgais materiāls par tās gaitām. Attēlā — ekspedīcijas dalībnieki atstāj kuģi, lai suņu vilktās ragavās un uz slēpēm dotos tālākā gājienā pa ledus laukiem.

lai paziņotu, ka ar zemūdeni notikusi nelaime, un kad pienāca palīdzība, tad vairs nebija iespējams glābt. Norvuds konstruējis boju, kas zemūdeni nogrimstot automatiski no tās atraisās un paceļas virs ūdens. Šai peldošā ierīcē iekārtots telefons, radio raidītājs un uztvērējs. Boju ar zemūdeni savieno elektrisks kabelis un dzelzs virve. Nogrimušie laudis var ērti saukt pēc palīdzības un glābējiem boja rāda zemūdenes atrašanās vietu. Ar dzelzs virves palīdzību zemūdeni var ātri izcelt.

Apstulbis no pēkšņā kritiena un gandrīz noslāpis, Rošs šausmās mēģināja kliegt, bet tad uz reizi viņš viss saguma, it kā būtu zaudējis pēdējo gribas spēku. Aukstās dzelzs pieskaršanās viņu atmodināja no letargiskā miega, bet viņš vairs nespēja pilnīgi apjaust savu stāvokli. Tikai izdzirdis Hektora vārdus, viņš saprata, ko tas viss nozīmē...

Nāves bailes viņam deva jaunus spēkus. Ar enerģisku kustību viņš novilka galvu nost no sliedēm un nogāzās lejup pa uzbērumu.

Bet atriebējs viņu tūlīt satvēra, uznesa augšā un ar lakata galu piesēja pie sliedēm.

„Tā būs drošāki!”

Nelaimīgo pārņēma izmisums. Viņš bija zudis, uz glābšanos vairs nevarēja cerēt. No acīm, kuŗas viņš tīši aizvēra, lai neredzētu sava ienaidnieka mežonīgo skatu, lēnām plūda asaras.

Viņa ienaidnieks izsmiedams teica:

„Roš, vai tiešām tu tagad raudi?”

Ak šis liecinieks, kas priecājās par viņa asarām un bija apreibis par savu atriebību! Viņš gribēja savaldīties, neraudāt vairs, bet nespēja. Asaras turpināja ritēt pa vaigiem. Rošs vairs nekustējās un nemēģināja glābties.

Viņu gaidīja droša nāve, bez cīņas, bez aizsargāšanās, bez atriebības zem drausmīgā lokomotīves smaguma, kas viņa galvu pārvērtis asiņainā, netīrā masā. Bet nāve vēl nebija pats ļaunākais.

Ļaunākais bija gaidīt šo acumirkli; šī rafinētā atriebība, kad viņam vajadzēja skaitīt minūti pēc minūtes, sekundi pēc sekundes, šī agonija otra cilvēka priekšā, kas atriebās par savu ģimenes godu. Nomirt, labi, nomirt, bet tūlīt. Kādēļ gan nenāk vilciens un neatbrīvo viņu no šī šausmīgā stāvokļa. Vēl piecdesmit divas minūtes! Viņam likās, ka viņš jau nogulējis uz sliedēm stundu.

„Vēl četrdesmit minūtes, Roš!”

Rošs ievaidējās. Viņš vairs negribēja domāt par savu nevarību, bet nespēja. Viņu pārņēma arī fiziskas sāpes. Sasalušās zemes aukstums iespiedās viņa ķermenī un to stindzināja. Asaras koda sejā, tās bija tik asas kā skābe.

Pēkšņi nelaimīgais notricēja priekā. Viņa pie zemes piespiestā auss skaidri sadzirdēja at-tālu troksni, kas nāca vienmēr tuvāk. Tas taču bija sargs, kas apstaigāja savu rajonu!

Soļi atskanēja vienmēr skaļāk un skaidrāk. Rošs bija jau tuvu nemaņai pārņemts no cerības prieka. Viņš vairs necieta, viņš jau smējās par savām bailēm, viņš zināja, ka vairs nebūs jā-mirst.

Soļi skanēja jau tik tuvu, ka arī Morlēnam vajadzēja tos dzirdēt, bet viņš izturējās pavisam mierīgi.

Tad soļi apstājās un kad tie atskanēja no jauna, tad likās, ka viņi nav vairs sadzirdami tik skaidri.

Rošs nevarēja atteikties no cerības. Viņš mēģināja saukt palīgā, bet balsi apslāpēja lakats.

Soļi tagad skanēja arvien vājāk un vājāk. Līdz ar tiem izgaisa arī cerība. Viņš pēdējo reizi mēģināja atrauties no sliedēm, bet velti.

„Vēl piecpadsmit minūtes, Roš!”

Viņš viss notricēja niknumā. Viņā pamodās neizsakāms niknums, niknums pret šo žizeli, no-žēlojamo lelli, tikai viņa vienīgā bija vainīga, ka viņš tagad iekļuvis šādā slazdā. Zaudēt savu dzīvību kaut kādas sievietes dēļ! Pavisam vien-

Rīgas pilsētas tirdzniecības noteikumi 1554. gadā

Iemetot acis senajos „hanzeatu tirdzniecības pilsētas” 1554 g. noteikumos, atrodam interesantas rindas, kas attiecas uz toreizējām latviešu un vācu attiecībām un spilgti raksturo tā laika cilvēku sociālo stāvokli. Noteikumā, starp citu, lasām:

„Neviens vācu tirgotājs nedrīkst nevācietim (latvietim) aizdot kapitālu, jeb biedroties ar to kā ar kompanjonu. Nepaklausīgo soda ar trim markām naudas.” „Katram, kas nepieder pie hanzeatiešu privileģētiem, aizliegts uzturēties ar savām precēm pilsētā ilgāk par 4 mēnešiem.”

Hanzeatieši nolēmuši, ka nevienam nav brīv valodas mācīties Vidzemē.

„Aizliegts katram, kas nepieder pie hanziešiem, tirgoties citur visā zemē, kā tikai Rīgā.”

Tā tad latvietis nedrīkstēja neko pārdot citam, kā tikai Rīgas vācu tirgotājam, lai pēdējais ar labu peļņu atkal to pārdotu atpakaļ latvietim.

„Ienācējam — nevācietim aizliegts Rīgā atvērt savu pārdotavu. Viņam aizliegts mērit un griezt audeklu, drēbi un svērt sāli vai dzelzi. Aizliegts kalpotājiem izmaksāt algu uz priekšu. Noteikuma pārkāpējs sodāms ar 50 markām.”

Redzams, arī sods latvietim uzlikts par pārkāpumu — 50 markas, bet vācietim (kā augšā redzams) tikai 3 markas.

Hanzieši vēl noteikuši, ka „nevienš hanzietis nedrīkst svešas tautības bērņus savā tirgotavā uzauzdzināt par kalpotājiem vai palīgiem, jeb saviem kalpiem savā mājā dot pajumti. Sods 10 markas.”

No pēdējiem paragrafiem skaidri nojauzams, cik bīstami konkurenti tirdzniecībā toreiz bijuši latvieši vāciem. Bailes, ka latvietis nenoskatās no hanziešiem „lielo tirdzniecības noslēpumu”, spieda izdot noteikumus, ka tirgotavu apkalpotājiem bija vakarā jāatstāj pilsēta un jāpārņakšno aiz pilsētas vaļņa, ār-pilsētas namos.

Slavenākais suns pasaulē.

Bonzas tēva stāsts par sava „bērna“ karjēru.

Kas gan nepazīst mazo resno suni ar muļķīgi amizanto sejas izteiksmi? Viņa vārds ir Bonza. Šis brīnunsuns pasaulē tikpat labi pazīstams kā Mikkipelīte, bet kamēr pēdējās radītājs visā pasaulē kļuvis slavens, Bonzas „tēvs“, turpretim, maz ievērots. Nesen atpakaļ kādam angļu žurnālistam tomēr ieņācis prātā šo „tēvu“, karikatūristu Stedaju, intervēt.

Bonzas „tēvs“, pēc viņa nostāsta, dzīvo kādā mazā dzīvoklītī Londonā. Šis dzīvoklis reizē arī esot tā darbnīca, ļoti vienkārši iekārtots un noslēgts no pilsētas trokšņa. Bonzas „tēvs“ nebūt nejuties pārsteigts, stāstot par sava mīluļa piedzīvojumiem.

„Man ir pamats par savu Bonzu lepnam būt,“ viņš iesācis. „Bonza ir 8 gadus vecs un tagad visiemīļotākais suns pasaulē. Ar to es esmu nācis uz istā ceļa. Vispirms es gatavojos inženieru zinībās, bet tad piegriezios dzīvnieku zīmēšanai. Es zīmēju kādam žurnālam suņus, un šais gleznās mēģināju ietvert visu cilvēces humoru. Es neizgāju uz to, lai dabu viņas īstenībā kopētu, bet gan meklēju dzīvnieku ar tā īpatnējiem priekiem un ciešanām. Biju uzmanīgs vienīgi pie tā, lai nepārkāptu pasaules gaumes robežas.

Tā nebija viegli, šim mērķim at- rast isto suni. Izmēģinājos ar visādiem tipiem un tikai pēc gara laika atradu isto suņa seju. Tas bija viens mazs, resns, ar šaurām, piemiegtām acīm, jocīgs „ķerls“, kurš vērsa uz sevi žurnāla redaktora uzmanību. Redaktors to nokrustēja par Bonzu. No šī brīža man vajadzēja savu radījumu rādīt visās iespējamās sejas izteiksmēs, kādas vien pie suņiem sastopamas.

Pēc neilga laika Bonza kļuva ārkārtīgi populārs, tā no sākuma man bija pat bailis no viņa uzvaras gājiena. Drīzi es nespēju apmierināt augošos pieprasījumus. Bonza izauga žurnāla slejās un no šejienes to aicināja uz daudz un dažādām viesizrādēm. Cik tas bija iespējami, Bonza ielūgumus mēģināja izpildīt. Ra-

kāršas, pilsoniskas sievietes dēļ, kuŗu viņš pat nemīlēja, tas taču bija ārprāts.

Ši nožēlojamā radība! Cik labprāt viņš to redzētu tagad sev blakus guļam uz slīdēm un vaimanājot nāves bailēs. Un ja tik iedomājās, ka pēc viņa nāves šis bende, viņas vīrs, vēl piedos savai sievai un to nesodīs. Viņa vēl paliks dzīva. Tas nebija vairs izturāms. Viņš negri- bēja mirt.

„Vēl tikai desmit minūtes, Roš!”

Un šis cilvēks, kuŗa balss skanēja kā apbedīšanas zvani, bija viņa draugs. Kā gan viņš pra- ta izlikties, lai tikai ievīlinātu viņu šais slazdos. Rošu pārņēma vai trakums, iedomājoties, ka viņa kabatā ir revolveris, kas tagad pilnīgi lieks gu- lēja viņa uzvalka kabatā. Ak, kāds gan viņš bija muļķis, ka tik akli uzticējās šim Morlēnam. Cik viltīgs gan bija viņa draugs! Vai tad viņam nemaz nebija asinis dzīslās, ka viņš uz vietas ne- uzbruka neuzticīgai sievai un nezaicināja Rošu uz divkauju. Bet divkaujā viņš, Rošs, gan ne- būtu pašāvis gaŗām. Viņš jau redzēja sevi no- šaujām draugu.

Nevarības trakums tikai pastiprināja viņa mokas. Viņš gribēja, kaut drīzāk atnāktu atbrī- votāja — nāve un visam būtu beigas.

Silta elpa aizskāra viņa seju. Hektors, pilnīgi pārliecināts par sava upuŗa nevarību, atbrīvoja saites.

„Glābies, Roš, palikušas vairs tikai trīs mi- nūtes!”

Kaut kur tālu dzirdējās klusa rūkoņa, slie- des viegli tricēja. Šī klusā rūkoņa, kas sākumā atgādināja vientuļas bites sanēšanu, pieņēmas arvienu vairāk un beigās jau atgādināja satra- kotas jūras šņākšanu.

Lokomotīves svilpe bez gala plosīja dzirdi un sliežu ceļa galā varēja saskatīt divas gaišas ugunis. Tās kļuva vienmēr lielākas un lielākas. Vienmērīgs, veserim līdzīgs troksnis tricināja sliedes. Atrvilciens tuvojās ārprātīgā tempā.

Sāpīgi pagriezies kaklu, Rošs sekoja spoŗa- jiēm ugunīm, kas bija gatavi viņu aprīt. Ar visu savu būtni viņš protestēja pret šo galu. Ak, kaut vēl stunda nāves baiļu, bet tikai ne nāvi. Ciest, mocīties, bet tikai dzīvot!

Nekas, nekas vairs nespēj atturēt šo nezvēru, kas drāžas viņam virsū. Viņš gribēja vismaz pagriezt seju, lai neredzētu nāvētājas mašīnas ugunīgās acis, kas viņu pievilka kā magnēts.

Vilciens jau bija tepat pie galvas.

Riteņu mirdzošais tērauds dimdināja sliedes, kā zelta asaras karstie pelni lidoja no nezvēra iekšām, vēl viens pagrieziens — un visam būs beigas!

Rošam likās, ka lokomotīve pieslīdēja viņam cieši pie sejas un apstājās — tik ilgs bija šis pē- dējais acumirklis.

No mākslinieku biedrības „Zaļā Vārna“ izstādes
Pilsētas mūzejā.
Valdis Kalnroze. Plostnieki.

Cauri mašīnu rūkoņai un dārdiem mašinists un kurinātājs sadzirdēja kliedzienu, kas viņiem lika sastingt šausmās. Tanī pat acumirkļi viņi ieraudzīja kaut kādu neskaidru grupu ceļa malā, kas ātri pazuda tumsā.

Morlēns atsēja Rošu, ko pēdējā momentā aiz līdzietības, vai izsmalcinātas atriebības, bija atrāvis nost no sliedēm. Un tikko nelaimīgais sajuta brīvību, viņš abām rokām satvēra kaklu un skrēja prom, ārprātīgi kliegdams klusajā ziemas naktī:

„Mana galva, maņa galva!”

S.

V. Leja.

Brīnums

Jā, tas tik bija brīnums! Visam pagastam bija ko runāt veselu nedēļu. Vai tas bija kur dzirdēts? Nē, nē, — būs pastarā diena, vai vēl kas briesmīgāks! Tomēr jaunais Gobu saimnieks dzīvoja tālāk savu jauniesākto dzīvi, kuŗa bija jau labi iegājusies sliedēs. Nu, vai tas kāds brīnums, ka viņš, bagāta tēva vienīgais dēls, divu māju īpašnieks, apprecēja kaimiņa kalpa meitu? Nekāds! Lai gan viņš bija vēl jauns un maz ko no mīlestības zināja, bet ka nu tā bija iznācis — arī nekas. Kas padarīts, padarīts — jāapmierinājas un jādzīvo tālāk. Ļaudis tomēr tik ātri neapmierinājās. Šur tur vēl sačukstējās: „Jā, jā, mīlā, divu māju saimnieks paņēma kalpa meitu, — — tā dzīve labi neies...”

Gobās dzīve ritēja mierīgi. Jaunā saim-

dijās visur bildēs un filmās, kā bērņa jocīgais purns momentāli parānu spēļu draugs, kā greznuma lieta, kā skatuves mīlulis un kā revijas zvaigzne — pat radiofonā tas figurē kā klausāmā teātra varonis. Populāritātes ziņā Bonza var sacensties ar slavenākām filmu zvaigznēm. Skatu kartes, kuŗās Bonza padarīts nemirstīgs, katru mēnesi tiek pārdotas ap 400.000. Savai populāritātei Bonza revanšējas ar vienmēr jauniem jautriem piedzīvojumiem. Viņš cer vēl ilgi paturēt savu dievinātāju labvēlību...”

Vējsuņu skriešanās — naktī

Jaunākā Parīzes sensācija pašlaik skaitās — krievu vējsuņu skriešanās naktī. Šīs idejas izgudrotājs ir kāds Parīzes restorāna „Courbevoie” īpašnieks. Šajās oriģinālās sacīkstēs var piedalīties kuŗš katrs zināmās sugas suns, kuŗš dienu iepriekš tiek reģistrēts. „Courbevoie” viesnīcā izbūvēts pilnīgi moderns skrej ceļš, kuŗš stiepjas ap visu viesnīcu, un sacīkšu laikā tiek apgaismots krāsainām ugunīm. Suns —

Jānis Plēpis. Pie loga.

Paulis Šterns.
Renģu zvejnieki

sacikšu uzvarētājs saņem ļoti vērtīgu godalgu. Šis jaunievedums pariziešos radījis lielu interesi, un katru vakaru šī plašā viesnīca ir pārpildīta līdz pēdējai vietai. Arī krievu vējsuņu pieprasījums Parīzē stipri audzis, un tie atkal atguvuši savu popularitāti, kaut gan tie pēdējā laikā skaitījās izgājuši no modes. Parīzieši par šo jaunievedumu ir ārkārtīgi apmierināti, jo plašākām aprindām līdzšinējās zirgu skriešanās sacikstes iznāca pārāk dārgas, un suņu skriešanās sacikstes tās pilnīgi atvietojo. Lieki būs sacīt, ka arī šīs idejas izgudrotājs ir pilnā mērā apmierināts, jo šī ideja bija viņa pēdējā cerība, glābt savu tuvu bankrotam nonākušo viesnīcu. Tagad, kur šai viesnīcā katru vakaru salasās Parīzes labākā sabiedrība, šīs viesnīcas īpašnieks var skaitīties par vienu starp bagātākajiem parīziešiem.

Baltās vai dzeltenās lelles?

Indijas ceļos un pilsētu ielās var bieži sastapt afgaņus, vai arī kādas Indijas ziemeļu cilts pārstāvjus

Jēkabs Strazdiņš, Tirumā.

niece bija čakla un strādīga. Ejot ļaudīs viņa lepnī raudzījās apkārt, jo nu viņa bija bagāto Gobu saimniece. Jaunais saimnieks gāja jautri svilpodams tīrumā un pļavā, darbi veicās un viņš jutās laimīgs. Viņš domāja, ka mīl par visu vairāk savu tēva kopto zemi un savu sievu. Bet vai vienmēr tā ir kā cilvēks domā? — Lai ar cik neticami ir veclaiku paruna, tak tomēr viņai ir sava daļa taisnības. Cilvēkam vismaz vienreiz mūžā uznāk griba izprieties un iztraktoties, un kam šī griba nav jaunībā, tas vecumā grib izbaudīt visu to, ko kādreiz viņš palaidis garām. Nākošos Jūrgos par kalponi uz Gobām atnāca Elza, jeb kā ļaudis viņu sauca: „čigānu Elza”. Viņai bija melni cirtaini mati un tumšas dedzīgas acis. Viņa labprāt uzsmaidīja katram vīrietim. „čigānu Elza” bija saimnieka nelaime... Viņš iemīlējās trakulīgajā meičā, kas neliedza viņam pretmīlestību. Saimei tas nepalika noslēpums un drīz to zināja arī saimniece. Elza sāka izturēties pret viņu nicinoši un izaicinoši. Sākās cīņa starp divām sievietēm, kas mīlēja vienu vīrieti. Elzai ziemā piedzima bērns, bet nedzīvs. Ak, kauns un negods! Saimniece lūdza vīru, lai tas meitu aizdzītu, bet viņš atbildēja: „Drīzāk es ļautu tev aiziet, ne viņai.” — Akla kaislība bija atņēmusi viņas dzīves laimi...

Un saimniece gāja. Aizgāja slepeni, aukstā, skaidrā ziemas vakarā. Kur viņai iet? Te jāatstāj tik daudz mīlu vietu un cilvēku! Tik daudz sviedru liets, pat asaras dažreiz slacītas — un nu viss velti. — Lēni viņa soļoja uz ezera pusi. Kas gan tur lejā uz ezera tā spīd? Ā, mēness apspīdēja atvaru, kas vēl nebija aizsalis. Varbūt tur?... Smags gājiens tas bija... Nospiests vaids, un viegli ūdens nolīgoja, līdz viss iegrīma atkal saltā, mierīgā klusumā. Pār ezeru mēness lēja savu sidraboto gaismu un smaidīja bezjūtīgus smaidus. Vai viņam tur liels kas? Nē, — viņam pašam savas domas. Labāk jau par visu smaidīt bezjūtīgus smaidus, vieglāk dzīvi panest, — tā domāja mēness.

Jā, tas tik atkal bija brīnums. Visam pagastam bija ko runāt. „To cilvēku gan piemeklē nelaime. Un viss tikai ar to nabaga kalpa meitu!”

Miljonārs un sekretāre

O. Hekera

(Beigas.)

Lisija sajuta arvienu lielāku nogurumu un vēlēšanos netraucēti izraudāties. Viņa bija ļoti pateicīga Velthemam, ka tas centās atbildēt

nesam uz galvas kaut ko līdzīgu vistu kūtiņai. Šis būris piebāzts pilns ar drēbes vai celuloīda lēllēm, kas veidotas kā baltie cilvēki, gaišiem matiem un tērptas tiroliēšu apģērbā. Šādas lelles var atrast tiklab tumšākajā Afrikas stūrī, kā pie Jangtsekiangas. Un nevis tādēļ, ka rotaļlietu fabrikas nebūtu papūlējušās izgatavot šīm zemēm atbilstošas lelles. Kāda liela Eiropas firma priekš dažiem gadiem bija cietusi pat ārkārtīgi smagus zaudējumus, kad tā bija nosūtījusi uz Afriku lelles, nēģerus, bet uz Āziju — ķīniešus. Jo brūnie un melnie bērni līdz šim vēlējas spēlēties tikai ar baltām lēllēm. Jo baltāka un gaišākiem matiem bija lelle, jo lielāks bija nēģeru bērna prieks. Nēģeru lelles varēja pārdot tikai Eiropā.

Bet ir tomēr viena no dzeltenās rasas tautām, kas nekad nav pirkusi baltās lelles: Japāna. Jau sen pirms lielā pasaules kara kāda liela rotaļlietu firma pārdeva uz Japānu pēc senlaiku japāņu modeļiem pagatavotas lelles. Japāņi jau tad jutās lieli un stipri, kā gan lai viņu bērni vēlētos būt kas cits, nekā japāņi.

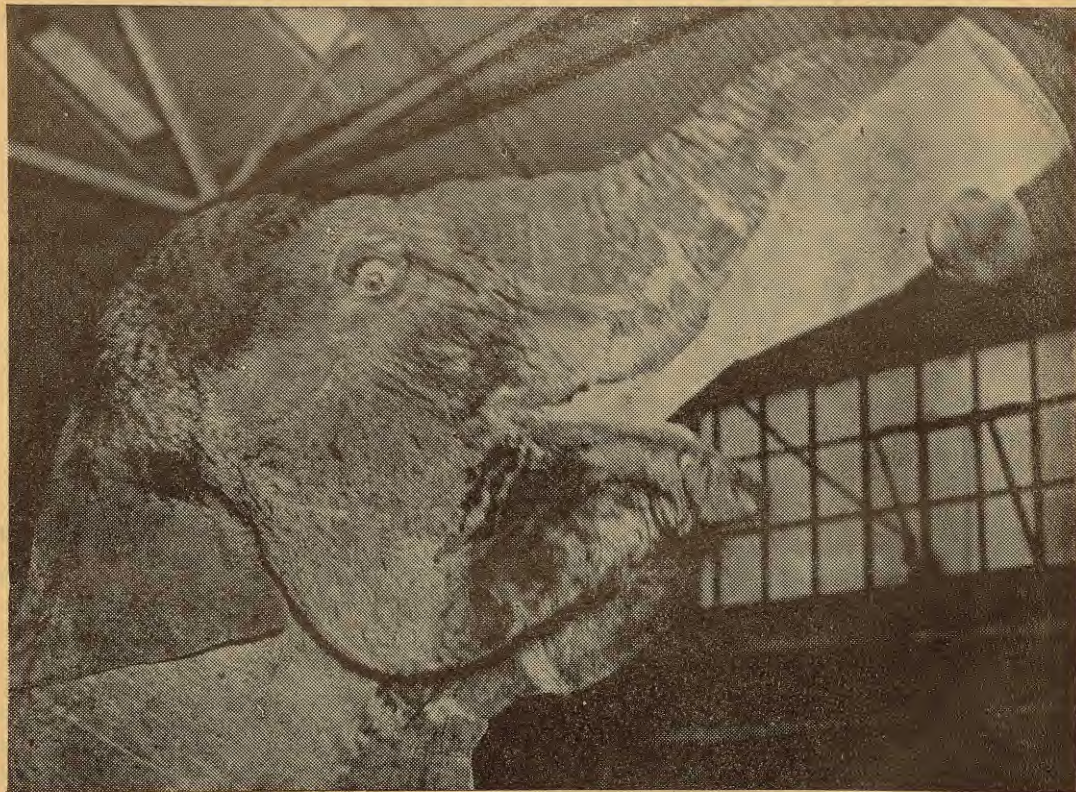
Uzlēcošās saules zemē neviens bērns nekad nav spēlējis ar baltas krāsas lelli. Bet drīzi, varbūt, to nedarīs arī visā Āzijā. Jo Japāna ne tikai kā neieveda baltās lelles, bet tā kopš 1933. g. kļuvusi ievērojama rotaļlietu izveidēja. Tā nav nekādā novārtā liekama rūpniecības nozare, jo Amerikā ikgadus par rotaļlietām izdod vairāk kā 200 miljonus dolaru, bet 1913. g. Vācijā viena pati izveidusi šos ražojumus par 103 miljoniem marķu. Toreiz Japāna eksportēja rotaļlietas par pusotra miliona jenu, bet, divdesmit gadus vēlāk, 1933. g., tā devusi jau par 26 miljoniem jenu, tā tad desmitreiz vairāk. Japānas eksports iet galvenā kārtā uz Ziemeļameriku, Indiju, Angliju un Austrāliju. Parīzes, Holandes un citu Eiropas pilsētu preču namos atrodamas spēļu lietīņas ar „Made in Japan” marķu. Un pārsteidzošākais ir tas, ka Japāna, kas priekš kara ražoja eksportam uz Afriku baltās lelles, tagad atrod arvienu vairāk noņēmēju brūnajām un dzeltenajām lēllēm. Šajā apstākļi nav

nekā smieklīga un nenozīmīga, tas ir drīzāk nopietns norādījums par vesela kontinenta gaumes maiņu, it sevišķi balto cilvēku novērtējumu. „Kur valda baltie cilvēki, bērni spēlējas ar gaišmatinām lēlēm“, tāds bija likums, kuŗa negrozāmību atzina visi šīs rūpniecības speciālisti. Ar Japānas varas pieaugšanu Āzijā, ar acīmredzamo Tautu savienības bez-

uz ziņkārīgo Smisa jaunavu jautājumiem par viņu dzīvokli Ņujorkā, vasarnīcu Ņuportā un jauno jachtu. Lisija tikai locīja galvu un visam piekrita, kamēr beidzot Smisa kundze ievēroja viņas nogurumu un piecēlās no galda.

Velthems gan lūdza, lai viņam dotu atsevišķu istabu, jo viņš briesmīgi krācot, bet Smiss to noteikti noraidīja.

„Jūs tagad esat tādā mājā, kur valda senču

„Es lietoju tikai piena dzērienus“.

Londonas cirka zilonis savas rīta maltītes laikā katru dienu ar lielu labpatiku izdzer pāra pudeles piena vai kefīra. Šo prieku cirka direktors, kā redzams, viņam arī neliedz.

spēcību (te domāta baltās rases bezspēcība), šis uzskats mainās. Japāna Āzijā daudziem kļuvusi par priekšzīmi. Un dzeltenās rases bērni rotaļājas tikai ar dzeltenām lēlēm...

Šī uzskatu maiņa sevišķi skar Vācijas rūpniecību, jo ar Japānas eksporta divdesmitkārtīgu pieaugumu Vācijas rotālietu izvedumi kritušies par vienu trešdaļu. Amerikāņi, kas līdz 1914. g. ar šo rūpniecības nozari sevišķi nenodarbojās, sāka ražot leļļu vietā miniatūrautomobiļus un kausējamās krāsni, tāpat bēr-

tikumi un mēs jums nevaram dot divi istabas, jums jāiztiek ar vienu.”

Pēc tam Smiss, Smisa kundze un visas Smisa jaunkundzes pavadīja Velthemu un Lisiju trešā stāvā, kur atradās viesu istabas. Lisija, kuŗai no bailēm trīcēja vai zobi, ieraudzīja vienkāršu plašu telpu, bez paklājiem, bez priekškariem, bez gleznām.

„Atļaujiet jums novēlēt saldu dusu,” teica Smiss un gribēja apskaut trīcošo meiteni, bet, Lisijai par laimi, kundze aizsteidzās savam vīram priekšā, atbīdīja to un pati noskūpstīja meiteni. Pēc tam Lisiju noskūpstīja pēc kārtas visas Smisu meitas.

Beidzot Smisu ģimene aizgāja un Lisija palī-

ka divatā ar savu fiktīvo vīru. Lisijai tagad bija diezgan, viņa nokrita uz krēsla un iesāka raudāt kā vēl nekad savā mūžā. Kad Velthems viņu gribēja mierināt, meitene asi atgrūda viņa roku:

„Neaizskariet mani,” viņa neskanīgi teica. „Liekat mani mierā, ja jums ir kaut cik līdzcietības. Taču pēdējais laiks izbeigt šo neglīto komēdiju.”

Velthems stāvēja kā sāls stabs. Nekad viņš nevarēja iedomāties, ka sievietes asaras viņam varētu nodarīt tieši fiziskas sāpes.

„Eldžina jaunkundze,” viņš teica, „tagad nav istā vieta runāt manām jūtām. Bet jums nekad nebūs jāpārmet, ka es būtu ļauni izlietojis jūsu draudzību un uzticību. To man neatļauj cienība pret manu nākošo sievu.”

Lisija visa nodrebēja. Kā viņš drīkst viņu tā pazemot un runāt par savu cienību pret nākošo sievu, kurai viņš vēl nemaz nepazīst. Tas bija tieši rupji. Kā viņš tā varēja izturēties. Un reizē ar to viņas sirds sāpīgi sažņaudzās. Kad viņš atkal satvēra Lisijas roku, viņa to atgrūda apvainotā lepnumā, bet Velthems to neatlaida.

„Liekat mani mierā, Velthema kungs, citādi es saukšu pēc palīdzības.”

Ogļu karalis skaļi iesmējās.

„Tas nu tik gan būtu skats. Es gribētu redzēt, kādu seju tad sataisītu šejienes jaunkundzīties!” Pēkšņi viņš palika nopietns. „Labi, Eldžina jaunkundze, es tūlīt aiziešu. Ārā ir silts un parkā es droši vien atradīšu kādu solu, uz kā pārgulēt. Es tikai gribētu lūgt, vai jūs nevarētu rīt uzcelties mazliet agrāk. Es jūs gaidīšu lejā.”

Lisija raudzījās viņā ar izbrīnu, skaidrs, ka viņam bija kaut kas nodomā, bet kas?

„Es zinu, ko es runāju,” teica Velthems, ieraudzījis meitenes neizprotošo skatu. „Mēs rīt aiziesim pie tuvākā miertiesneša un salaulāsimies.”

Lisija apstulba. Nabaga Velthems, no pēdējiem pārdzīvojumiem viņš būs zaudējis prātu.

„Gluzi vienkārši, mēs salaulāsimies,” mierīgi turpināja miljonārs. „Atvainojat, ja es neizteicos pilnīgi korrekti, bet es neesmu pieradis pie dāmu sabiedrības. Jau kā puika es nolēmu, ka sievietes priekš manis neeksistē, un tāpēc es nolēmu palikt vēcpuisis. Es ilgi biju uzticīgs šim solījumam — tieši līdz vakardienai, kad ieraudzīju jūs. Tad es vairs nespēju pretoties. Es pieradu jums līdz savam mūža galam. Vairāk man nav ko teikt. Vai jūs vēlaties kļūt mana sieva, Lisij? Vai jūs varētu mani mazliet mīlēt? Salīdzinot ar jums, es esmu ļoti vecs, bet...”

niem piemērotas dreijmašinas un mazgājamās ierīces. Tagad amerikāņu rotaļlietu rūpniecībā, kura sarīko arī paraugizstādes, ražo it visu, sākot ar radio apgādātiem leļļu namiem līdz mehāniskiem pelikāniem. Ar šo rūpniecību Amerikā nodarbojas pavisam 400 lielas firmas. Tomēr Japāna arī Amerikā iekarojusi plašu tirgu, jo 1933. g. rotaļlietu mesē bija izstādījušas 136 japāņu firmas, pret tikai 11 vācu.

Pamazām, bet neatturāmi Japānas rotaļlietu ražojumi izspiež vāciešus no starptautiskā tirgus. Tā ir rīsa uzvara pār gaļu. Bet visus šai rūpniecībā ieinteresētos nomāc jautājums, vai tikai drīzi vien nepienāks laiks, kad visi citu rasu piederīgie dāvās saviem bērniem vienīgi dzeltenās lelles. Vēl tikai dažās eksotiskās zemēs baltās lelles nozīmē labākās, balto cilvēku dzīves ideālu. Āzijā toties japāņu lelles visur gājusi uzvaras gaiti.

Ideja, kas apvieno visu Japānu

Eiropiešu uztverei grūti pieejams tas stāvoklis, kādu 70 miljonu lielās japāņu tautas dzīvē un gara pasaulē ieņem viņas ķeizars. Japāna neredz savā ķeizarā tikai valsts augstāko personu un valdnieku, kura pilnvaras noteiktas ar valsts satversmi un likumiem. Visam pāri stāv ideja, ka ķeizaram un viņa namam jāveltī dievišķa pielūgšana. Šī doma nav pārsteidzoša, ja to lolo tauta, kura kopš gadu tūkstošiem atzīst senču kultu un to piekopj kā svētāko tikumisko pienākumu. Jo Japānas ķeizaram ir ne tikai lielākais senču skaits, kas sniedzas pagātnē vēl līdz priekš Kristus laikiem; lielajā japāņu ģimenē kā sevi izjūt visa Nipponas tautas, viņa ir vienā laikā arī senču augstākais priesteris. Tas piešķir viņam kā Dievam līdzīgo stāvokli. Ķeizara pili, Tokio pilsētas rosigākā daļā, neielaužas nekas no galvas pilsētas nemierīgās un trokšņainās dzīves. Grāvjiem un mūriem nozogotais plašais parks atdala ārējo pasauli no valdnieka pils. Japānas ķeizaru tikai jānojauc, viņa klātbūtnei vienmēr

jāatceras. Viņu vaigā skatīt arvienu paliek tikai paša valdnieka parādītā žēlastība.

Mūziķi anekdotēs

Rosīni bija diezgan naidīgās attiecībās ar itaļu slaveno soprānisti Patti. Kādos svētkos, ko sarīkoja finansists Pareija, Patti dziedāja kādu āriju no Rosīni operas. Viņai bija lieli panākumi un tai lūdza āriju atkārtot. Tā kā arī mājastēvs pievienojās viesu lūgumam, Patti āriju arī atkārtoja.

Pēc dziedāšanas Patti nogursi

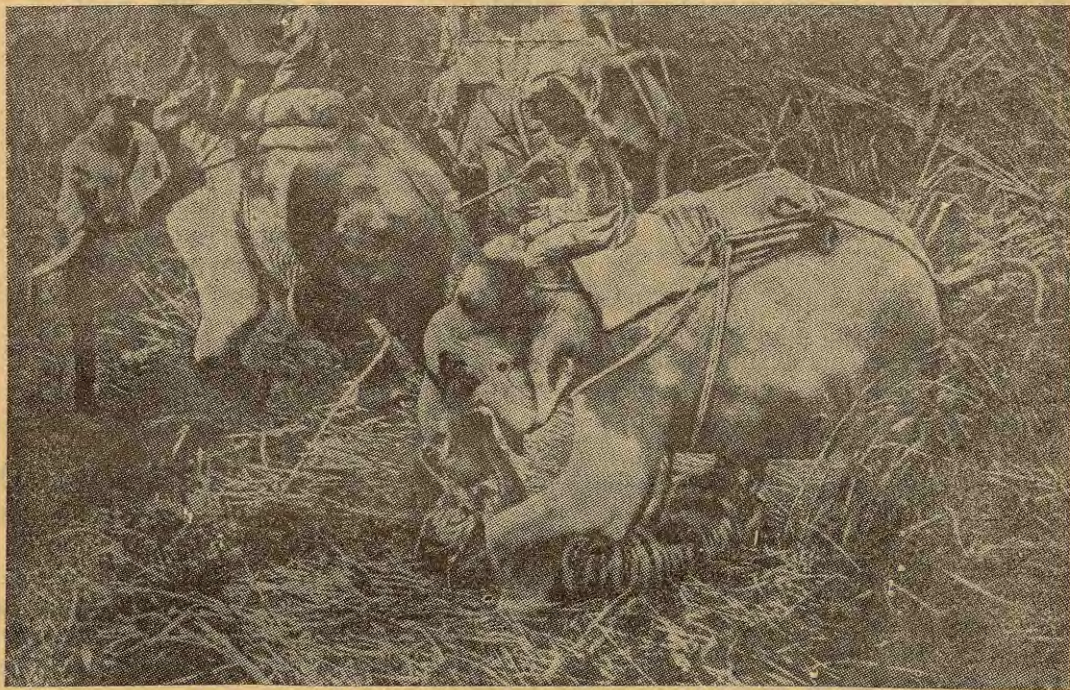
„Nav tiesa, nav tiesa,” iesaucās Lisija, bet tad apķērās un aizklāja seju rokām.

„Eldžina jaunkundze... cik nolādēti grūti izskaidroties mīlestībā...” Viņš ieklepojās. „Atvainojiet par šo... izteicienu... bet tiešām tas ir tik grūti. Sevišķi divatā.”

Viņš atkal smagi jo smagi nopūtās.

„Lūdzu, nelūkojaties uz mani, citādi es atkal visu aizmirsīšu, kas man jāsaka,” viņš teica, kad meitene gribēja pagriezties uz viņa pusi.

„Jūs iekarojāt manu sirdi. Es notvēru sevi, ka gribu laimē mest kūleņus un dziedāt kā pui-

Zilona cīņa ar tīgeri.

Kādās medībās Indijā tīgeris uzbrucis mednieka zilonim un tikai ar lielām pūlēm izdevies to nošaut.

atkrita sēdeklī, kad pie viņas pienāca Pereija un pasniedza dziedātājam tūkstošfranku naudas zīmi.

„Ō,” iesaucās Patti, „vai atkārtojums jums jums nepatika?” Pereija tūdaļ smaidīdams pasniedza dziedātājam otru tūkstoš franku naudas zīmi.

Ar lielo naudas summu rokā Patti steidzās pie Rosīni un ar triumfējošu smaidu teica: „Redzat, tā citi ļaudis novērtē manu dziedāšanu!”

„Tas jauki, mans bērns,” atteica

ka, kaut gan es esmu vecs un cienījams ogļu raktuvju īpašnieks. Es zinu, ka būšu ar jums kopā bezgalīgi laimīgs, Eldžina jaunkundze. Es tik kaislīgi vēlos būt laimīgs. Mani vārdi var būt nav visai pareizi, bet es to tā jūtu. Tas ir viss. Un tagad atbildat man skaidri un gaiši. Jā vai nē?”

Bet ieraudzījis viņas skaidrās acis, kas raudzījās neizsakāmā svētlaimē, ieraudzījis sārtumu, kas aplāja viņas seju, un kautrīgi laimīgo smaidu — viņš uz reizi aizmirsu visu savu korektību un ogļu karaļa cienību un rīkojās kā iemīlējies puika. Viņš satvēra meiteni savās spēcīgās rokās, pacēla to augšā un sāka skūp-

stīt viņai lūpas, acis un matus. Beidzot viņš to nolika zemē.

„Tu mani mīli, Līsiņ, tu mani mīli,” viņš gavilēja. „Tu taču gribi būt mana sieva?” viņš jautāja gandrīz svētlaimē.

Viņa reizē smējās un raudāja un nespēja runāt. Tikai pēc laika viņa nomierinājās un teica:

„Jā, es mīlu tevi. No pirmā acu uzmetiena. Vai tad citādi es būtu bijusi ar mieru darīt visu, ko tu vēlies?”

Viņš viņu skūpstīja atkal un atkal.

„Bet tagad es iešu,” viņš noteikti teica. „Eldžina jaunkundze, es jūs vairāk neskūpstīšu. Turpmāk es skūpstīšu tikai Velthema kundzi. Bet lūdzu jūs, piecelaties agrāk, lai es nenomirstu nepacietībā.”

Viņš apklusā, jo jau nākošā momentā lauza savu svinīgo solījumu un sāka kaislīgi skūpstīt to pašu Eldžina jaunkundzi.

„Mana laime, mana saule,” viņš gavilēja. „Kaut drīzāki pienāktu rīts! Dusi saldi!” un viņš ātri aizskrēja.

*

Snaiders izbrauca no Ņujorkas ar vakara ātrvilcienu. Viņš paņēma līdzī visus vajadzīgos protokolus un atzīmes par Eneģeļu raktuvēm. Šis ceļojums viņam nebija sevišķi patīkams, jo baidījās no nepatīkamās izskaidrošanās ar Velthemu. Sprotams, vienīgais vainīgais jau bija šis idiots Hopkinss, bet tomēr, tomēr.

Medisonā viņš uzzināja, ka Velthema vagonā iekāpuši divi kungi, acimredzot, Smiss un Ingersols, un vagonā aizbraucis tālāk. Snaideru mierināja tikai tas, ka Velthemam tālegramma nodota. Pēc bezmiega nakts viņš ieradās Lidvalā un tūlīt devās uz Smisa vasarnīcu, kas atrodās pāris jūdzes attālumā no stacijas.

Visu ģimeni viņš sastapa pie brokastu galda. Smiss, kas labi pazina Velthema pārvaldnieku, jutās ne mazums pārsteigts. Sprotams, ka viņu tūlīt uzaicināja brokastīs un Snaiders ar prieku sekoja šim aicinājumam, jo mīlēja labi un kārtīgi paēst.

„Velthema kungs drīz vien būs klāt, viņš tikai aizgāja pastaigāties ar savu jauno kundzi,” teica Smiss.

„Burvīga sieviete,” piebalsoja Smisa kundze, „varbūt pārāk pasaulīga, bet gan jau tas ar laiku pāries.”

„Pasaulīga, bet smuka,” izteica savas domas Ingersols.

„Brīnišķīga,” nočiepstēja vecākā Smisa jaunkundze un pārējās viņai piebalsoja visās toņu kārtās.

Snaiders izbrīnā pacēla galvu.

Rosini, „par šo summu jūs patiesi varat iemācīties dziedāt.”

Kāds no bijušās aristokrātiskās Spānijas augstmaņiem, markīzs Santiago, uzaicināja vienu no spāņu labākiem tenoriem Gajarru, viņam sagādāt mazu patikšanu. „Es labprāt vienatnē gribētu dzirdēt jūs dziedam augsto do. Ja jūs būtu ar mieru, es maksātu divi tūkstoši franku.” Gajarra nekavējoties devās pie klavierēm un nodziedāja tonkārtu, kas spīdoši nobeidzās ar augsto do.

„Ja drīkstu lūgt, atkārtojiet vēlreiz,” lūdza markīzs. „Šis acimirklis ir viens no skaistākiem manā mūžā.”

Gajarra labprāt izpildīja lūgumu un par savām „pūlēm” saņēma apalu summu — četri tūkstoši franku.

Dienu pēc tam viņš nosūtīja mākslas mecenātam rakstisku paziņojumu: „Pateicos pirms par norunātā honorāra saņemšanu, un nevaru neatzīmēt, ka zem līdzīgiem noteikumiem būtu ar mieru slēgt līgumu uz veselu gadu.”

Jautriem brīžiem

Jautājums.

Mazais Gunars redz, ka aukle sver nesen piedzimušo māsīņu. Zēns auklei nopietni jautā: „Cik tad jūs maksājat par kilogramu māsīņas?”

Moderni.

„Kā jūs saucaties vīra vārdā?”
„Kurā pēc skaita?”

Neprātīgais ligavainis.

Pie vecākās māsas atkal atnācis tās ligavainis. Pēc brītiņa jaunākā māsīņa, sešus gadus vecā Annīņa, čukst ausī divus gadus vecākam brālītim: „Vaj zini, Gunar, ir gan tas Mirdziņas ligavainis briesmīgi dumjš: mani viņš vienmēr dēvē par „lielo” meitu, bet Mirdziņu — par „mazo” dūjiņu!”

Labs šoferis.

„Ak, jūs gribiet ieņemt šofera vietu? Vai esiet labs un uzmanīgs braucējs?”

„Jā.”

„Vai apliecība no iepriekšējās vietas jums ir?“

„Vēl nav. Mans iepriekšējais kungs vēl vienmēr nevar rakstīt!“

„Kāpēc tad ne?“

„Viņš guļ vēl slimnīcā, kopš pēdējo reizi mūsu auto ieskrēja grāvī.“

*

Māsa krāso lūpas. Mazais Jānis skatās un skatās, līdz beidzot iesaucas:

„Kuru tad nu šodien tu atkal gribi nosmērēt?“

Drošs paliek drošs.

„Un tad viņš atzinās, ka esot mani noturējis par farmaceitu. Vai tu zini, kas tas ir?“

„Nē.“

„Es arī nē. Bet pāris plaukas drošības labā es viņam iedevu.“

Medībās.

Vairāki kungi norunā doties medībās. Jānis saka Pēterim: „Bet šoreiz, vecais, esi nu gan uzmanīgāks nekā pērn, kad tu tēmēji bukam, bet iešāvi man!“

Pēteris šo mierina: „Esi bez rūpēm! Šoreiz tēmēšu tev, varbūt tad skrotēs ķers buku!“

Lai notiek.

Sieva: „Ja tu šovakar atkal parādīsies mājās tikpat vēlu kā viņreiz, tad es ar tevi nerunāšu veselu nedēļu!“

Virs (priecīgi): „Labs ir, sieviņ!“

„Ārstēšanās“.

„Paskat, paskat, Jostiņš! Bet es tak dzirdēju, ka tu gribējis ārstēties veselū gadu!“

„Tā jau ir, tā jau ir, bet valsts svētkos mani apžēloja!“

*

Viņš un viņa tikko saderinājusies. „Dārgais,“ viņa čukst, „tagad es ar tevi dalīšos visās tavās bēdās!“

„Bet mīlā, man taču nav nekādu bēdu!“

„Jā, jā,“ viņa pamāj ilgvilņos cirtaino galviņu, „bet es domāju — kad mēs būsim apprecējušies!“

„Kas tad tie par jokiem? Velthema kungs taču nemaz nav precējies?“

„Nav precējies?“ iesāka kladzināt visas piecas Smisa jaunkundzes kā vistas, ieraudzījušas sesku. „Kā nav precējies?“

„Nav precē-jies?“ pa balsienam atkārtoja Smisa kundze, smagi uzsverot vārdu „nav“.

Viņas vīrs neizsakamās šausmās nolieca galvu, bet Ingersols sēdēja ar atvērtu muti, aizmirsis iebāzt jēra cepeša gabalu, ko turēja uz dakšas.

Snaiders mierīgi turpināja brokastot.

„Kad es jums saku, Velthems ir tāds pats zvērināts vecpucis kā es.“

Beidzot viņš tomēr pamanīja vispārējo pārsteigumu.

„Ko... ko tas nozīmē?“ viņš izbrīnējies jautāja.

Smiss gribēja kaut ko teikt, bet viņa sieva tam aizsedza ar roku muti.

„Uzmanies, Džon,“ viņa pavēlēja.

Snaideram palika neveikli no jaunkundžu ieplestām acīm. Viņam pazuda pat ēstgriba.

„Velthema kungs nav precējies, tāpat kā nav precējušās jūsu meitas,“ neatlaidās Snaiders.

„Manām meitām vajaga tikai vēlēties un viņas tūlīt atradīs sev cienīgus vīrus,“ atcirta Smisa kundze. „Nav par ko sarkt, manas dārgās. Bet pagaidām jums vēl par agru domāt par šādām lietām.“

„Ja jau Velthema kungs nav precējies, ko tad nozīmē šī jaunā persona, kas viņu pavada?“

„Tā ir stenografiste!“ priecīgi iesmējās Snaiders, iedomājoties, ka tagad viss pārpratumš būs noskaidrots. „Vai tad viņa arī ir šeit? Velthema kungs viņu tikko, tikko pazīst.“

„Tikko pazīst?“ atkārtoja Smisa kundze, bet viņas atvases šausmās iespiedzās.

„Netaisat tik muļķīgus jokus,“ uzkliedza Snaideram Smiss.

Snaiders apvainojās, jo iedomājās, ka viņu grib izmuļķot.

„Es tiešām nesaprotu, ko tas nozīmē!“ viņš uztraucies teica. „Sagrozīta tēlegrammas teksta dēļ es aizsūtīju viņam stenografisti, kas pašreiz bija ieradusies pie manis meklēt vietu. Velthems šo meiteni nekad nebija redzējis.“

„Tagad viņš to laikam būs paspējis labi aplūkot,“ novaidējās Smiss.

„Tas tiešām ir par daudz,“ iekliedzās Snaiders.

„Vai... vai jūs zināt, ka Velthems šo... šo personu ievada mūsu mājās kā savu sievu?“ skali teica Smiss, uzlekdams no savas vietas.

Viņš nespēja turpināt, jo šinī acumirkli uz celiņa parādījās Velthems, vezdams zem rokas

Lisiju. Viņi tā bija aizrāvušies viens no otra, ka tikai tad pacēla galvu, kad Smisa jaun kundzes sacēlās kājās un klaigādamas aizskrēja uz visām pusēm.

Smisa kundze gribēja pazust līdz ar meitām, bet apdomājās un palika.

„Kas šeit notiek?” jautāja Velthems, bet ieraudzījis Snaideru, izbrīnā iesaucās: „Kā tad jūs tikāt šeit?”

„Vai tad jūs nesaņēmt manu tēlegrammu, Velthema kungs?” pārsteigti jautāja pārvaldnieks.

„Jūsu tēlegrammu? Tiešām, tiešām, es to saņēmu gan, bet neizlasīju.”

Šinī acumirkli iesāka runāt abi Smisi un viņiem piebalsoja arī Ingersols, bet sākumā nekā nevarēja saprast.

„Jūs laikam vēl tāpat esat precējušies,” beidzot tika pie vārda Smiss.

„Ko?” jautāja Velthems smaidīdams.

„Velthema kungs,” kapa balsi iesāka Smiss.

„Es jautāju jums kā goda vīram, vai jūs esat salaulāti ar šo... šo lēdiju?”

„Saprotams, es tāpat esmu salaulāts ar savu sievu, kā jūs ar savējo.”

„Nu, tas taču par daudz!” iespiedzās Smisa kundze.

„Kad tad jūs salaulājaties?” apmulsis jautāja Snaiders. „Es tikko visiem stāstīju, ka jūs esat vecpuišis...”

„Snaider, jūs esat idiots,” pateica Velthems.

Tas pārvaldniekam nepatika. Velthems piegāja pie Smisiem un noteiktā balsi pateica:

„Es jums izstāstīšu visu, kā tas notika. Man jārunā jau tādēļ vien, lai uz manu mīļo sievu nekristu kāda ēna,” un ātri viņš atstāstīja visu notikumu. Sākumā viņš redzēja tikai neticīgas skeptiskas sejas, bet pamazām tās noskaidrojās.

„Es jau agrāk nolēmu lūgt Lisijas roku, vēl pirms jūsu ienākšanas vagonā, mani kungi, citādi es nekad nebūtu lūdzis, lai viņa uzņemas manas sievas lomu. Šorīt mēs salaulājamies. Lūdzu, nepareizā tēlegramma, lūk, mūsu laulības apliecība,” un viņš pasniedza Smisiem abus dokumentus.

„Jā... bet...” uzsāka Smiss, nezinādams, kā šinī gadījumā izturēties.

Lisija klusi piegāja pie Smisa kundzes.

„Vai jūs man varat piedot, dārgā Smisa kundze,” viņa klusi lūdza. „Mans vienīgais attaisnojums ir mana mīla... es citādi nevarēju...” un viņa nosarka.

Cienījamā kundze pasmaidīja, mazliet saldskābi, bet tā kā viņa tomēr bija sieviete un tā kā viņas sirdī arī kādreiz bija laimes izjūta, tad viņa pameta acis uz savu vīru un noskūpstīja grēcinieci.

Divas vakara kleitas.

1. No tumša kloketafta darināta vakarkleita, rotāta ar gaišāka auduma vai brokāta lentām. Šis piemīlīgais jaunavīgais siluets liecina, ka sporta stils arī vakara modē ir piemērots.
2. Lielā vakara kleita, darināta no ziediem musturota brokāta auduma. Augsto rafēto taļļu un slaidi pieguļošos svārkus dala maigi sieta plata josta. Šo tērpa fasonu var darināt no katra viegla, piegludīga auduma.

Aptiekā.

„Aizvakar jūs man iedevāt plāksteri, kā tikt no reimatisma vaļā...”

„Glūži pareizi, glūži pareizi, cieņīts kungs!”

„...bet tagad es jums lūgtu līdzekli, kā tikt no šī sasodītā plākstera vaļā!”

Velts uztraukums.

„Mana mamma ir pret skūpstīšanās!”

„Bet, sirsniņ, ko tu uztraucies, man ne prātā nenāk viņu skūpstīt!”

Kollēga.

Keizars Fridriķis ļoti cienīja lejasvācu dzejnieku Klausu Grotu. Kādās svinībās abi sastapās Ķelnes ielās. Klaus Grots pret majestāti izturējās kā pret kuŗu katru cilvēku. Viņš, izplētis rokas, steidzās tam pretim un sauca:

„Labdien, kollēga kungs!”

Lai gan Fridriķis visumā bija ļoti

Aida.

Ziemsvētku naktī

Klāt svētku nakts, krīt laukā sniegs tik lielām, mīkstām
pīkām.

Krīt skaists un balts, kā ziedu laiks, pār zemi liku
likām.

Skan torņos simtiem pulksteņi, šurp mieru atnesdami.
Mirdz sveču liesmu ugunīs ik ceļa malā nami.

Sirds viena zin, sirds viena jūt, — šī nakts ir liela,
svēta.

Šai naktī piedots kļuvis viss. Nakts — Dieva izredzēta.
Pār Betlēmi pie debesīm ir zvaigzne uzlēkusi,
No visiem četriem gājumiem šurp ceļus savedusi.

Tā zvaigzne mirdz, tā zvaigzne deg pār visām zvaigznēm
spožāk!

Tie gani šonakt nomodā par visām naktīm možāk!

Tas Dēls, kas dzimis Marijai, par visiem dēliem varenāks,
Sirds atveries. Sirds zemojies. Šai naktī piedošana nāks!

Vienošanos parakstīja tanī pašā rītā. Smi-
si gan vēlējās, lai jaunais pāris pie viņiem pa-
dzīvotu kādu laiku, bet jaunie gribēja būt vie-
ni. Lisija vēlējās atgriezties salonvagonā un
neviens nedrīkstēja braukt līdzī, pat ne kalpo-
tāji. Velthems smaidīdams izpildīja savas sie-
vas pirmo vēlēšanos, apzinādamies, ka uz priek-
šu būs vēl daudz tādu vēlēšanos, kuŗas viņam
nāksies izpildīt.

Jaunlaulātie vispirms devās uz līgavas dzim-
to pilsētu, lai apmeklētu Eldžina kundzi.

Snaiders ilgi māja aizbraucošiem un atcerē-
jās, kā pirms trim dienām viņš tā arī māja trū-
cīgai stenografistei, bet tagad apskaužamai,
laimīgai miljonāra sievai. Ko gan nespēj izda-
rīt sagrozīta tēlegramma!

Divas dienas vēlāk, kad Snaiders ieradās
kantorī, Hopkins viņu sagaidīja vai degdams
nepacietībā.

„Ko teica Velthema kungs?” viņš jautāja,
„kas notika ar nabaga stenografisti?”

„Kas notika? Hm, skaidrs, ka viņš to ap-
precēja!” lepni pateica Snaiders.

„A... apprecēja?”

„Vai tad jūs uz reizi nesapratāt, ka es tīšām
piekritu sagrozītam tēlegrammas tekstam?”
teica Snaiders, pielikdams sev pirkstu pie pie-
res. „Vai tad jūs domājat, ka es uz reizi ne-
zināju, kas šeit notiks? Veikli gan es šo lietu
izdariju,” sajūsmā nobeidza Snaiders, „bet ejat
vien strādāt, Hopkins, jūs esat tomēr idiots.”

S.

laipns, viņam tomēr nepatika, ka
pārkāpj galma parašas, Frīdriķa pa-
vadoņi bija gluži mēmi, bet viņš
pats sarauca pieri:

„Kā tā, kollēga? Ko tas nozīmē?”

Bet Klauss Grots gluži nevainīgi
atteica: „Mēs taču abi esam Oks-
fordas universitātes goda doktori.”

Labs ir.

Vējiņš grib ātri un viegli iedzī-
voties turībā. Viņš aiziet pie Maci-
ņa, kuŗš tikai pēc grūta un neat-
laidīga darba kļuvis bagāts, un saka:
„Tā un tā, man padomā smalks veī-
kals, kas mani vienā rāvienā varē-
tu pataisīt par miljonāru! Bet man
trūkst apgrozības kapitāla. Vai tu
neazīdotu 1000 ls?”

Maciņš domīgi paveras Vējiņā un
atbild: „Nu, es taviem pasākumiem
tikai tā pa pusei ticu!”

„Labs ir!” Vējiņš tūlīņ atsauca.
„Tādā gadījumā aizdod man 500 ls!”

Atmiņas.

Stūrīši sarīkojuši viesības. Viss
izdevies teicami — ēdieni, dzērieni.
Viens no viesiem atvadoties nama-
mātei saka: „Paldies, cienītā kun-
dze, par jauko vakaru! Es no tā
paņēmu līdz visspožākās atmiņas!”

To dzirdot, namamāte klusībā
uztraucas un nodomā: „Vai dienīņ,
vai dienīņ, kad tikai nu viņš šīm at-
miņām nebūtu paņēmis līdz kādu
sudrablietu!”

Rēķins.

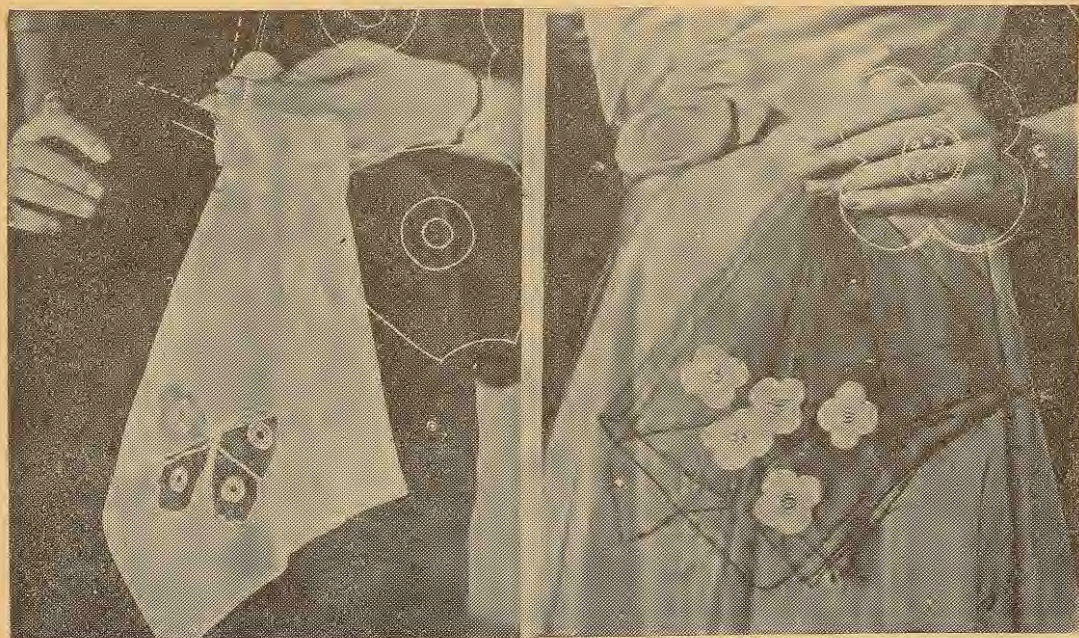
Mietiņš izmeklē uzvalka drēbi un
veikala īpašnieks to tam piesūta
mājās līdz ar kvitētu rēķinu.

Mietiņš groza rēķinu un atnesē-
jam saka: „Kur tad nu jūsu prin-
cipālam šoreiz tāda steiga! Agrāk
viņš parasti deva man vismaz 30
dienu garu termiņu rēķina samak-
sai!”

„Tā jau ir, kungs, bet principāls
lūdza naudu tūlīņ samaksāt!”

„Vai tad viņam bail no šīm 30
dienām?”

„No 30 dienām gan nu nē, bet no
30 bezmiega naktīm,” atnesējs no-
smīn.

1. Balta žoržeta nezdodziņš ar iestrādātu tīla tauriņa aplikāciju. Lakatiņš 36 cm. kvadrātā. Malas smalki apšūtas vai apkurbulētas. Zīmējumu uzliek uz tīla un ciešiem dūrieniem uzstrādā žoržeta, pēc tam žoržetu izgriež. Tauriņspārnu riņķiņos atstāj žoržetu neizgrieztu.

2. Melna tīla nezdodziņš ar rozā zīda aplikāciju

ziediem, 40 cm. kvadrātā. Malas šauri atloka un nošūj ar divkāršu zīda diegu, tad izgriež piecus rozā zīda ziedīņus, nedaudz lielākus kā zīmējumā dabīgais lielums, uzšuj ziedīņus virs tīla un apšuj ar pogcaurumu dūrieniem. Pēc tam ziedu viduciņos iešuj baltas pērlītes.

Elegants

violēts vilnas auduma kostīms, kuŗa vienkāršo piegriezumu sedz krāšns, līdzīgā tonī metaldiegu izšuvums, ieturēts stilizētu ziedu un lapu motīvos. Kostīmu papildina šauri samšādas cimdī, kuŗus tāpat rotā metala izšuvums.

Kā atjaunot vakara tērpu.

Šoreiz to veic vakara apmetnītis, piemērotš viesību, teātra vai balles tērpam, tik vienkāršs un piemilīgs, ka grūti ko labāku izdomāt. Tas darināts no melna samta, kam ir priekšroka būt piemērotam katram tērpam, rotāts ar divrindās zeltbrokāta apšuvēm, pie kakla noslēdzas ar tā paša materiāla rozetēm.

Daudz laimes Jaunā gadā!

Milzu soļiem vecais gads iet uz savu galu. Vēl nedaudz dienas un... pulkstenis sitīs pusnakts stundu! Mēs iesim Jaunā gadā ar jaunām cerībām, lielāku ticību nākotnei.

Šai stundā mēs vēlēsim laimes saviem draugiem un paziņām, tuvumā un tālumā.

Padomājiet, ko jūs vismīlāk apsveiktu Jaunā gadā? Vai kādu jaunības draugu, miļu meiteni vai cilvēku, kas nezina, cik daudz laba jūs viņam vēliet!

Arī šogad „Magazinas” Jaungada numurā būs ievietoti mūsu lasītāju Jaungada sveicieni, veltīti draugiem tuvumā un tālumā. Atceraties, cik kupls sveicienu birums bija pagājušā gadā!

Arī jums ir izdevība nosūtīt sveicienu šādā kārtā un sagādāt patīkamu pārsteigumu. Apsveikumi un vēlējumi mēdz būt ļoti asprātīgi

un interesanti. Bez tam, tie ir tūkstoškārtīgi, jo tiek nosūtīti reizē uz visām pasaules malām, kur vien mīt mūsu tautieši.

Nenokavējiet iesūtīšanu! Apsveikumiem jābūt mūsu rīcībā līdz 20. decembrim.

Ja neesiet drošs, ka veltījums sasniegs savu mērķi, uzdodiet adresi, un mēs piesūtīsim „Magazinas” Jaungada numuru mājās, vienalga, kur jūs draugs atrodas!

Katram Jaungada veltījumam jāpievieno 50 sant. pastmarkās, bet par katru mājās piesūtāmu žurnālu 20 sant. Jaungada veltījumi adresējami — „Magazīnai”, Merķeļa ielā 12, Rīgā. Apsveikums, ko ievietosim, nedrīkst pārsniegt 20 vārdus, neieskaitot jūsu vārdu un adresi vai pseido!

Laimīgu Jaunu gadu jums un visiem, kam to vēlēsiet!

ŠACHS

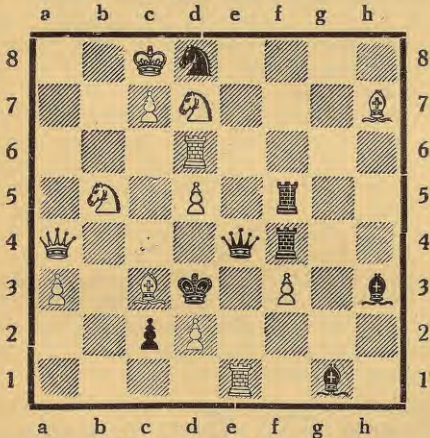
E. F. VALCIŅA VADĪBA

Rīgā, Artilerijas ielā 34, dz. 14, tālr. 97795.

Nr. 102.

W. Jacobs — Ņujorkā.

„British Ch. Magazine” XII. 1937. g.

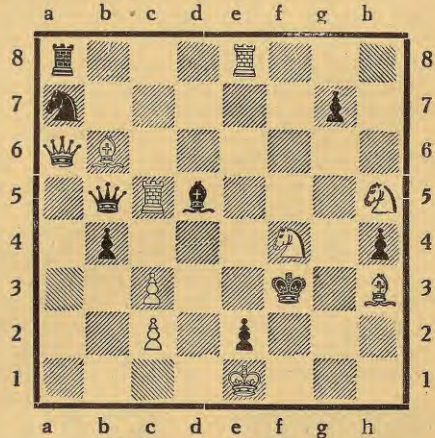

Mats 2 vilcienos.

Nr. 103.

G. Erdős — Vīnē.

„British Ch. Magazine” XII. 1937. g.

Mats 3 vilcienos.

(Uzd. atrisināšanas termiņš 17. janv.)

Saistošas partijas no Dr. Alechina — Dr. Euwes mača.

DR. ALECHINS — DR. EUWE.

Partija Nr. 112. Spēlēta 11. un 12. novembrī 1937. g. 16. mača partija — Roterdamā. 1. d4, Zf6. 2. c4, e6. 3. g3, d5. 4. Lg2, dxc4. 5. Da4+, Zbd7 (vispār interesanta attīstības sistēma ar ātru L-ņa attīstību uz c8). 6. Zc3, c5 (praktika rāda, ka šādās pozīcijās melniem nevajaga steigties ar šo dabīgo gājumu, tā kā vaļējais centrs tikai pastiprina L-ņa g2 darbību). 7. Zf3, a6. 8. 0—0, Le7. 9. dxc5, Lxc5. 10. Dxc4, b5. 11. Dh4, Lb7. 12. Lg5, 0—0 (melniem pozicionālā spēlē neizdevās izlidzināt spēli. Viņu vieglās figūras stāv ne visai droši, bet baltiem ir nelielas šanses uzbrukt melno K-līm). 13. Tad1, De7. 14.

Tdc1, Db6. 15. b4, Le7. 16. Tfd1, Lc6 (citas iespējas nosargāt Z-gu nav. Uz 16... Tfd8 seko 17. Le3 un melniem neizbēgt materiāliem zaudējumiem. Nevar tāpat spēlēt 16... h6. 17. Txd7!, hxg. 18. Zxg5, Lxg2. 19. Kxg2 un ja Dc6+, tad 20. Zee4! un baltie uzvar). 17. Le3, Db7 (tagad dod iespēju baltiem izvest kombināciju, kas iegūst b-ku. Melniem vajadzēja spēlēt 17... Dc7 un kaut arī šeit dāma ienem apdraudētu pozīciju, tomēr baltiem nav nekāda laba turpinājuma). 18. Txd7!, Lxd7. 19. Zg5, Db8. 20. Lxa8, Dxa8. 21. Zxh7, Tc8. 22. Zg5, Tc4. 23. Zee4, Txc1+. 24. Lxc1, Dd5. 25. Zc3, De5? (rupja pārskatīšanās. Vajadzēja

spēlēt 25. ..., Dc6 un izmantot lieko b-ku baltiem ļoti grūti). 26. Lb2? (baltie neievēro vienkāršo 26. Dh8+, Kxh8. 27. Zxf7+, Kg8. 28. Zxe5, ar uzvarosu beigu spēli). 26. ..., Lc6?? 27. a3?? (nesaprotams abpusējs aklums!) 27. ..., Ld6. 28. e3, Df5 (melno figūras tagad ieņēmušas aktīvas pozīcijas. Iniciātīve ir jau melniem, kas pilnīgi attaisno zaudēto b-ku). 29. e4 (nevar pīlaist melnās dāmas aktivitāti). 29. ..., Dg6. 30. f3, Zd7. 31. Zh3, f6. 32. Zf4, Df7. 33. Dg4 (baltiem tagad pienākas meklēt spēles vienkāršošanu). 33. ..., Ze5. 34. Dxe6, Zxf3+. 35. Kf2, Dxe6. 36. Zxe6, Zd2. 37. Zd4? (tagad balto pozīcijas vājinās. Vajadzēja spēlēt 37. Ze5, ar skaidru neizšķirtu). 37. ..., Zxe4+. 38. Zxe4, Lxe4. 39. Ke3, Lb7. 40. Zf5, Lc7! (divi L-ri dod melniem pilnīgu pārsvaru beigu spēlē). 41. Ld4, Kf7. 42. Lc5, Kg6. 43. Ld6, Ld8. 44. Zd4, Ld5. 45. h3 (agri vai vēl šis gājiens ir nepieciešams, lai kavētu melno K-li ieņemt g4. Draudot Lg2, kas izsauc b-ka h bīdīšanu, atbrīvojot melnam K-lim lauciņu g4). 45. ..., Lb6. 46. Lc5!, Lc7. 47. Ze2, Lc4. 48. Zf4+, Kf7? (vienīgi iespējams melno plāns beigu spēlē satur b-ku virzīšanu g un f, ar mēģinājumu, iegūt brīv-b-ku. Pēc melno pasīvā vilciena baltie uz visiem laikiem aizkavē melno brīv-b-ku ar to pašu, izbeidzot cerības uz uzvaru. Melniem vajadzēja spēlēt 48. ..., Kf5, ar turpinājumu g5. Šinī gadījumā baltiem aizsargāties ļoti grūti, tāpat neiespējami h4, rēdzt Kg4, un bez tam baltiem visu laiku jārēķinās ar iespēju pārvest melno L-ni uz b2). 49. h4! (tagad melnie vairs nevar dabūt brīv-b-ku un partija ir neizšķirta). 49. ..., g5 (pēdējais mēģinājums). 50. h×g5, f×g5. 51. Zh3, Kf6. 52. Zf2, Kf5. 53. g4+, Ke6. 54. Zh3, Kf6, un vienojas par neizšķirtu.

DR. EUWE — DR. ALECHINS.

Partija Nr. 113. Spēlēta 14. nov. 1937. g. 17. mača partija — Hāgā. 1. d4, d5. 2. c4, c6. 3. Zf3, Zf6. 4. Zc3, d×c4. 5. a4, Lf5. 6. e3, e6. 7. L×c4, Lb4. 8. 0—0, 0—0 (iepriekšējā partijā Aļechins spēlēja 8. ..., Zbd7, caur ko spēle ievirzījās nedaudz par sliktu Aļechinam. Tagad beidzot viņš spēlē pēc teorijas, kas ar šo vienkāršo gājienu izlīdzina spēli. Euwe sagatavoja jaunumu, nostādot zem šaubām visu melno aizsargāšanās sistēmu) 9. De2, Zfe4 (līdz šim

skatījās, ka šis gājiens viegli izlīdzina spēli pēc 10. Z×c4, L×e4, 11. Zd2 u. t. t.). 10. Ld3! (šinī gājiēnā ir Euwes jauninājums. Melnie spiesti uzdot svarīgo punktu e4). 10. ..., L×c3. 11. b×c3, Z×c3. 12. De2, L×d3. 13. D×d3, Zd5. 14. La3 (šāds pozīciju veids iznāca 9. mača part., tad melniem rokādes vietā bija spēlēts Zbd7, kas izrādījās izdevīgāks. Melnie 9. part. paspēja, nezaudējot tempu, atkāpjoties ar T-ni, spēlēt 14. ..., a5 un 15. ..., Zb4, piespiežot nomainīt bīstamo balto L-ni). 14. ..., Tfe8. 15. Tab1 (upurējot b-ku, panāca ievērojamu priekšrocību attīstībā un uzbrukumam pa atklāto līniju. Melniem tagad ļoti grūti nostādīt pretspēli, jo baltie atsavinājušies no vājiem punktiem — b5). 15. ..., b6. 16. Tfc1, a5 (šis acim redzami vājais gājiens ir gandrīz kā spiests. Melniem neizdodas pabeigt attīstību dāmas spārnā. Ja, par piem., 16. ..., De7, tad 17. e4, ar turpinājumu e5 un Ld6, pilnīgi saspiežot melnos. Uz ātrāko lai atgūtu b-ku ar 16. ..., Zd7. 17. T×c6 un tomēr baltiem paliek liels pozicionāls pārsvars). 17. Zfe5, Zdb4 (labāks bija 17. ..., De7, nesteidzoties ar b-ka atgūšanu, šinī gadījumā baltiem būtu grūtāki realizēt savu pārsvaru, par piem., 18. Db3, Tc8!, panākot nedaudz šances. Katrā gadījumā pēc 17. ..., De7 baltiem pienāktos meklēt pareizāku ceļu, bet teksta gājiēnā viņi uz reizi panāk izšķirošu pārsvaru). 18. L×b4, a×b4. 19. Z×c6, Z×c6. 20. T×c6, e5 (Aļechins neatlaidīgi cenšas sajaukt spēli, apzinoties, ka pēc 20. ..., T×a4, 21. Db5, iegūst b-ku "b", beigu spēlē lēni, bet noteikti jāzaudē). 21. T×b4, e×d4. 22. T×d4. Db8. 23. Db5 (b-ks b6 tāpat nolemts nāvei), 23. ..., Tc8. 24. g3 (nevar 24. D×b6?? dēļ D×b6. 25. T×b6, Tc1, mats). 24. ..., T×c6. 25. D×c6, h6. 26. Tb4 (piespiežot melno T-ni ieņemt pasīvu pozīciju. Ja uz reizi 26. Td7, tad Ta7, sagādājot baltiem pāriet uz neizšķirtu dāmas galotni). 26. ..., Ta6. 27. Db5, Da8. 28. Td4, De8. 29. Te4, Kh7. 30. Te7, Ta5 (melnie spiesti atdot otru b-ku). 31. D×b6, Dc1+. 32. Kg2, Tf5. 33. Dd4, De2. 34. e4, Tf6. 35. Te5 (likvidē pēdējās melno šances). 35. ..., Te6. 36. a5, De2. 37. Dd5, Tc1. 38. D×f7, Df1+. 39. Kf3, Dd1+. 40. Kf4, Dd2+. 41. Kg4 un melnie padēvās.

Abām partijām piezīmes no S. V. Beļaveņca un Rjulina „64“.

Sludinājumi

Katram sludinājumam jāpievieno 50 sant. pastmarkās.

Pieņem tikai nopietni domātus precību sludinājumus. Ja vēlaties atbildēt sludinājuma autoram, tad ieliekat savu slēgto, apmarkoto vēstuli un sludinājuma pseidonima atzīmi otrā aploksnē un iesūtiet kantorim. Iekšējā vēstule tiks nosūtīta pēc pierības. Katrai pārsūtāmai vēstulei jāpievieno 10 sant. pastmarka, tehniskiem izdevumiem.

Lūdzu atsaukties nop. pr. nol. kungus, 30—44 g. v., kas prot pār sevi valdīt un turēt dotu solījumu, kas respektē cita jūtas un ienīst maksīgu reibumu un seklas izprieceas, kas apzinās sevi garīgi un fiziski dailju, bet ne iedomīgu. Esmu 29 g. v., līdzīga savam ideālam. Vēlama akad. izglīt. un mater. nodr. stāvoklis.

Veritas vincit 10546 — Liepājā.

Milu mūziku, zvaigznes debess dzidrumā, cilvēku acīs un sirdīs... Ja būšu Tev sveča — aiziešu pati; bet ja sapratīsimies, tad dzīvē skanēs ilgu zvani. Esmu gaišmate, 25 g. v., 169 cm., mater. nodrošināta. Vēlama ģimēne. Mērķis — laulība. Ina 10547 — Rīgā.

Jaunkundze, 30 g. v., nopietnas dabas, amatniece, vēlas atrast dzīves draugu. Sapr. gadījumā — laulība. O. C. 10548 — Rīgā.

Lai ārā ziema un sals — nāc dzīves ziedoni!
Esam divas tumšmates, 30 un 27 g. v. Vēlamies iepazīties nop. pr. nol. ar patstāvīgiem kungiem. **Karmena, Grietiņa 10549 — Rīgā.**

Tev vienīgam pateikšu, cik dzīvē dažreiz iet slikti... Cilvēk, ja nav Tev mājās, ne sirdij, ne pašam, nāc — trauksim uz pasaulēm tālām... Atbilde tikai kungiem formā. Mērķis — laulība.
Sappu barka 10550 — Rīgā.

Mūsu sappus un ilgas — kam lai tos vēltījam? Esam divas brašas zeltenes, intelligentas, nevain. pagātni, veselīgas, kopvec. 50 g. Cienam visu patieso un daiļo. Vēlamies sirsniņus dzīves draugus, nop. dzīves uzskatiem. Manta nav svarīga. Rakstait nop. pr. nolūkā!
Zilacite, Brūnacite 10551 — Dundagā.

Jel atsaucies! Vai eji man garām svešs un nepazīts, vai arī atrodies tālumā — gaidīšu Tevi! Esmu intellīgenta, 25 g. v., slaida aug., brunete. Tev jābūt intellīg., vēlams studējošs, 25—35 g. v. Mērķis — laulība.
Lita 10552 — Kurzemē.

Divas zeltenes, glīta izskata, vēlas iepazīties nop. pr. nol. ar kungiem no militārām apindām. **Jaunākā, Vecākā 10553 — Dundagā.**

Divas intellīg., vid. aug., ciešama izskata tautietes, sirsniņas dabas, vēlas iepazīties nop. pr. nol. ar sev līdzīgiem kungiem, 25—35 g. v., nop. dzīves uzskatiem. Vēlams nodr. stāvoklis. Atbilde nop. dom. vēstulēm.
M., D. 10554 — Latgalē.

Ja vēlies dzīves drauga, kas Tevi vienmēr saviem dvēseles spārnēm sedz — nāc! Gaidu Tevi klusi, klusi... Centīšos Tevi saprast un nesāpināt. Esmu 32 g. v., intellīgenta, nodr. stāvokli. Tevi vēlos sirsniņu un patiesu. Mērķis — laulība.
Klusā dziesma 10555 — Zemgalē.

Esmu vientuļa, skumja. Ilgojos pēc dzīves drauga, sirsniņa un klusa. Ja spējiet šīs ilgas kļiedēt — atsaucieties nop. pr. nol. Esmu vid. aug., pastāvīgu nodarb., vid. izglītību.
Skumjā 10556 — Zemgalē.

Vēlos rast sev dzīves draugu, ne jaunāku par 25 g., patstāvīgu, izglītotu, intellīgentu un sirsniņu. Esmu patstāvīga, vidussk. izglīt., 25 g. v., vid. aug., slaida. Lūzdu biogrāfiju.
Ieva 10557 — Zemgalē.

Ilgojos pēc dzīves priecīga, ne vieglprātīga drauga. Esmu 27 g. v., slaida, vid. aug., gaišmate. Ja atbilsti manām ilgām — raksti, varbūt sapratīsīties. Mērķis — laulība.
Selga 10558 — Zemgalē.

Pazīšanās trūkuma dēļ vēlos iepazīties nop. pr. nol. ar sirsniņu, sievišķīgu zeltēni, līdz 26 g. v., kura spētu samierināties arī ar lauku sētas klusumu. Vēlama ģimnaz. izglīt. Esmu 29 g. v., vid. aug., nodrošināts.
J. 10559 — Rīgā.

Ierēdnis, 42 g. v., atbildīgs darbinieks, atburībnieks, ar nodr. stāvokli, vēlas nop. pr. nol. iepazīt. ar intellīg. kundzi.
Aleksis 10560 — Rīgā.

Ja nemeklē laimi ārējā spožumā, bet patiesā nedalītā draudzībā un mīlā — tad iemantosī sev patiesu un sirsniņu dzīves draugu. Esmu 28 g. v., slaida aug., pastāv. nodarb. Rakstait nop. pr. nol.
Latvis 10561 — Rīgā.

Esam dzīves priecīgi, patīkama izskata jaunekļi, kopvec. 50 g. Vēlamies nop. pr. nol. iepazīties ar 20—25 g. v. jaunavām, kuras sevi grib ziedot kopējam darbam un laimei. Galvenais ir pats cilvēks — pārējam nav nozīmes. Atbildēsim nop. dom. vēstulēm. Vēlama biogr. un pareiza adrese.

Viktors un Alnis 10562 — Rīgā.

Sieviete ar nodrošinātu stāvokli, ja riskē iepazīties ar 23 g. v. jaunekli, — raksti nop. pr. nolūkā!
Varnesis 10563 — Rīgā.

Mans mīlais draudziņ, kur esi Tu? Pēc jums ilgojas braši Neptuna dēli, kopv. 50 g. Rakstait nop. pr. nolūkā!

Jaunākais, Vecākais 10564 — Rīgā.

Dzīvi skaistu dara nevilnīga mīla... Atsaucies, — varbūt Tev to varēšu sniegt. Esmu vid. aug., 23 g. v., 175 cm., brunets. Tevi vēlos patīk. izskata, maigas dabas, ne vecāku par sevi. Mērķis — laulība. **Ferdinands 10565 — Rīgā.**

Ari es gaidu, kaut mīlais Ziemassvētku vecītis man atnestu mīlu zeltēni, kas mani sa prastu. Esmu 30 g. v., nedzērājs, nodr. stāv., amatnieks, brunets, 175 cm. Mantu nemeklēju. Mērķis — laulība.

Svētku zvani 10566 — Rīgā.

Sniedz roku man, lai varētu Tevi par savu saukt... Tev jābūt līdz 22 g. v., atsaucīgu, saprotošu dvēseli. Mantas apstākļi nav svarīgi. Esmu jauns, apmierin. izskata, slaida aug., atburībn., puslīdz nodr. stāvokli, amatnieks. Mērķis — drīza laulība.

Milā sirds 10567 — Rīgā.

Esam divi draugi. Ja vēlaties gūt sev patiesu dzīves draugu, tad rakstait nop. pr. nol. **Jaunākais — 25 g. v., 170 cm., šatens; vecākais — 27 g. v., 169 cm., tumšmatis.**

Arturs, Arvids 10568 — Rīgā.

Esmu valsts ierēdnis, 25 g. v., slaida aug. Vēlos iepazīties nop. pr. nol. ar nopietnām un patiesām jaunavām. Rakstait — atbildēšu. Vēlama ne vecāka par mani.

Grants 10569 — Rīgā.

Dienas vienam vadot, dzīve par garu šķiet... Esmu slaida auguma, 27 g. v. Tev jābūt vid. auguma, ne vec. par 25 g., jūtu bagātu dvēseli, sirsniņai. Mērķis — laulība.

Rio 10570 — Rīgā.

Slaida auguma tumšmatis, sporta un tehnikas cienītājs, ārzemnieks, inženieris, pazīš. trūkuma dēļ vēlas iepazīt. nop. pr. nol. ar glītu jaunkundzi. Vēlama biogr. un ģimētnie. Dēkas nevēlos.
Svens 10571 — Ķegumā.

Kaut esi dzīvē maldījusies un vientuļa, nesa prasta, — atsaucies nop. pr. nol. līdz 30 g. v., ja esi nopietniem uzskatiem. Esmu not. rakstura, slaida aug., 31 g. v., 180 cm., glīta izskata. Būt skaistam savā vienkāršībā un vienkāršam savā skaistumā — mana devīze. Dēkas nevēlos.

Vientulis 10572 — prov. pilsētā.

Cerēt un sappot viegli; atrast un saprast — grūti... Esmu slaida aug., 27 g. v., tumšmatis, amatnieks, nodr. nodarb., atburībnieks. Vēlos atrast nop. pr. nol. sievieti, kas mani saprastu.
Tevi saucu 10573 — Kurzemē.

Ar jums, zeltenes, vēlas iepazīties nop. pr. nol. divi gliži, slaida aug., patstāvīgi jaunekļi. Haralds — 26 g. v., Aivars — 25 g. v. Neizslēdzam šķirtenes un atraitnes. Atbilde garantēta. Lūdzam isu biogr. un ģimetni.

Haralds, Aivars 10574 — Cēsis.

Kuŗa vēlas būt laba, mīļa sieviņa 25 g. v. virsdienesta karavīram provinces pilsētā? Tev jābūt latvietei, ne vec. par 26 g., vid. izgl., patstāvīgai, dvēseles cilvēkam. Vēlama biogr. un foto. Atbildēšu visām nop. dom. vēstulēm.

Benno 10575 — Daugavpīli.

Vai būtu kāda maza, mīļa zeltenīte, mūzikas un sporta mīļotāja, patstāvīga, kuŗa vēlētos iepazīties nop. pr. nol. ar vid. aug. brunetu amatnieku, atturībnieku, pašos spēka gados. Ja varu Tevi interesēt — raksti!

Eriks 10576 — Vidzemes pilsētā.

Esam divi slaida aug. jaunekļi, kopvec. 50 g. Ziedonis — 175 cm.; Maigonis — 170 cm.; patikama izskata, bruneti, lauku māju īpašnieki. Vēlamies iepazīties nop. pr. nol. ar zeltenēm, 20—28 g. v., vēlams ar nelielu pūru. Atbilde ikvienai.

Ziedonis, Maigonis 10577 — Kurzemē.

Bārenīte — ja ilgojies laimīgu laulības dzīvi — raksti nop. pr. nolūkā! Esmu 26 g. v., slaida aug., izglītots, strādnieks, gaišmatis. Manas prasības — ne vairāk par 23 g., slaidis augums, inteliģence un daudz, daudz milas... Mantas stāvoklis nav svarīgs.

Strādnieks 10578 — Vidzemē.

Nāc pie manis, tautu meita, — būsi mana līgaviņa!... Tautietes ar lauksaimniecības izglītību, kuŗām patiktu mūžu pavadīt lielās skaistās lauku mājās? Vēlama gaišmate, mūzikāla, daiļu sirdi, vid. aug., līdz 27 g. v. Atsaucieties — veidosim skaistu lauku sētu! Esmu 35 g. v., vid. auguma, brunets. Mērķis — laulība.

Centīgais 10579 — Vidzemē.

Dailās tautietes! Ja ilgojaties pēc savas mājiņas, saules un jūras, lūzdu atsaucieties! Vēlams kapitāls saimniecības paplašināšanai. Esmu 30 g. v., patikama izskata. Mērķis — laulība.

Dzīve 10580 — Kurzemē.

Milam ziedus, kas nav vītuši, cienam mīlu, kas nav izsappnota... Esam divi jauni, slaida aug. tautieši. Meklējam nop. pr. nol. zeltenes, sporta, mūzikas un dziesmu mīļotājas. Visus skaistākos sappnus veltīsim jums, ja mūs sapratīsiet!

Jautrais, Drošais 10581 — Vidzemē.

Vai sappnos sirds tik laimi var gūt? Kur esi Tu, mans maldu tēls — atsaucies nop. pr. nol. 19 g. v. zeltenei. Ja uzbursi smaidu manā sirdī — Tev piederēs mana sirds.

Draisa 10582 — Rīgā.

Esam divas saulaina prieka pilnas zeltenes. Milam visu daiļu un patieso. Maija — tumši blondā, 20 g. v., 165 cm.; Vija — tumšmate, 21 g. v., 168 cm.; abas jūtu pilnām dvēselēm. Jūsus vēlamies vid. slaida auguma, tumšmati, 23—30 g. v. Mērķis — laulība.

Maija, Vija 10583 — Rīgā.

Esam zeltenes, drosmes un prieka pilnu sirdi. Vai būtu kādam drosme mums rakstīt. Bagātas neesam. Mērķis — laulība.

Māra, Ieva 10584 — Vidzemē.

Tevi vēlos gaišmati, zilām acīm, slaidu, pāri vid. augumam, skaidru, labsirdīgu sirdi, kas mīl patiesību, mūziku un dziesmas, vēlams studējošs, inteliģents. Sniegšu Tev pretim visskaistāko dzīves laimi, arī, ja vajadzēs, pabalstu mērķa sasniegšanai. Esmu 22 g. v., slaida, vid. auguma gaišmate, zilace, kas mīl daiļumu un patiesību. Esmu rūpnieka meita un māju mantiniece. Vēlama biogr. un ģimetne. Mērķis — laulība.

Zeltīte 10585 — provincē.

Cik dzīves pelēkas ikdienas būtu jaukas, pavadot tās ar mīļu, patiesu draugu. Tādēļ, tautiete, ja vēlies būt mīļš mūža draugs man, — atsaucies nop. pr. nolūkā. Esmu 180 cm., blonds, mūzikāls, atturībnieks, valsts ierēdnis, 25 g. v. Milu arī laukus, jo Zemgale ir mans šūpulis. Aicinājums — nopietns.

Vairis 10586 — Rīgā.

Divi draugi, ierēdņi, mater. nodrošināti, kopvec. 50 g., slaida aug., vēlas rast dzīves draugu nop. pr. nolūkā starp daiļām zeltenēm, 18—25 g. v. Materiālais stāvoklis nav svarīgs, tikai skaidra sirds un patiesa mīla. Rakstait — atbildēsim. Vēlama ģimetne.

Jaunākais, Vecākais 10587 — Vidzemē.

Meitenīt maigo... ja mīli visu, kas paceļ garu pāri ikdienai, ja gara daile Tev svarīgāka par parējo — kļūsim draugi, ja liktens lems — uz mūžu. Esmu vēl jauns un arī Tevi vēlos 19—20 g. v. Dēkas nevēlos. Ja tiešām kādu būtu ieinteresējis — lūzdu rakstait nop. pr. nolūkā!

Dz. 10588 — Liepājā.

Mīlo Ziemassvētku vecīti, man ir tik skumji un vientuļi. Nāc, iepriecini mani, un ļauji akordam skanēt, lai laimi un mieru sirsniņa jūt. Rakstait, kungi, nop. pr. nolūkā!

Vijolīte ledū 10589 — Rīgā.

Varbūt Tava sirds atbildēs man, un es stāstīšu par milu... Esmu 22 g. v., slaida, 162 cm., brunete. Vēlos iepazīties nop. pr. nolūkā ar kungiem formā, līdz 30 g. v.

Mimija 10590 — Kurzemē.

Tatjana, sestdien, 4. decembrī nevarēju būt, jo vēstuli saņēmu par vēlu. Gaidīšu pirmdien, 20. decembrī, tai pašā laikā un vietā. R.

Esmu tik viena, tik bezgala viena... skumst sirds... Ierēdņi, atsaucieties, esmu ar mazu īpašumu, slaida aug., brunete, 167 cm. Vēlos Tevi slaida aug., ne mazāku par 180 cm. un ne jaunāku par 28 g. Vēlams mūzikas un sporta cienītājs. Mērķis — laulība.

Judīte 10591 — Rīgā.

Es esmu kā puķe — skaista, bet trausla. Manai dzīvei vajaga daudz gaismas un saules. Stipras rokas man vajaga, kas vada un nolīdzina man dzīves ceļu. Ja gribi man sniegt visu savu maigumu un mīlu, — Tevi mīlēšu es, kā puķe mīl sauli. Raksti nop. pr. nolūkā.

M. K. 10592 — Rīgā.

Nāc, draugs! Ap mani tik sniega puķes zied... Nāc, ja nebaidies sniega kristalla laukos puķes plūkt... Tu vari būt līdz 40 g. v. Sapr. gad. laulība.

Bārenīte 10593 — Rīgā.

Tautiete, ar patiesu sirdi, ja vēlies savu dzīvi saistīt ar tumšmati, atsaucies nop. pr.

nolūkā. Dēkas nevēlos. Esmu 27 g. v., ierēdnis, bez lieka kapitāla, 178 cm.

Visvaris 10594 — Vidzemē.

Vēlos iepazīties nop. pr. nolūkā ar latvieti, 18—25 g. v., fiziski, garīgi, morāliski pilnvērtīgu, noteikta rakstura, dzīves priecīgu, slaida aug., ap 160 cm., patīk. izskata, dabas un deju cienītāju. Katrai nop. vēstulei atbildēšu. Pilnīga diskrēcija. Esmu 31 g. v., latvietis, tumšmatis, 180 cm.

A. 10595 — Rīgā.

Man nav neviena tuva cilvēka pasaulē. Vien-
tuļš un skumjš klistu dzīves celmainos līdumos. Esmu students, ierēdnis, 182 cm., jauns, tāles un plašuma alcejs, daudzu valodu pratējs. Ja arī Tevī ir ilgās pēc klusuma un nebijušas gaismas — raksti līdz 22 g. v. nop. pr. nolūkā. Vēlama ģimetne.

Raits 10596 — Rīgā.

Esam dzīves priecīgi jaunekļi, kopvec. 46 g., gaišu skatu nākotnē. Rakstait nop. pr. nolūkā! Jums jābūt patiesu sirdi, patīkamām. Pirmo reiz atbilde ikvienai.

Jaunākais, Vecākais 10597 — Rīgā.

Šķirtenes vai atraitnes, līdz 35 g. v., turīgas, — vai kāda no jums vēlētos sev uzticīgu dzīves draugu? Esmu gatavs mūsu ģimenes pavadam ziedot visas savas labākās domas un jūtas. Mērķis — laulība.

J. E. 10598 — Mazsalacā.

Esmu jauns rakstnieks, patīk. izskata. Iļģos atrast nop. pr. nol. turīgu dāmu, kuŗa saprastu manus centienus un kuŗas dzīvi varētu ietērt mākslā. Atdošu Tev savu sirdi un milu!

Rakstnieks 10599 — Vidzemē.

Skaistums un elegance

Sludinājumi

DODOTIES SLĒPOT

TUVOJAS ZIEMASSVĒTKI,

prieka un mīlas svētki, ar savu skaisto apdāvināšanās tradīciju. Vai esiet jau padomājuši, ar ko pārsteigt un iepriecināt savus mīļos, tuvos cilvēkus? Dāvanā pilnam izpaužas dāvinātāja gaume un personības kultūra. Par ko priecāsies katra sieviete? Kāda būtu īsti svētku noskaņai piemērota dāvana? Ne jau ātri vīstošie, iznīcību liecinošie, siltumnīcā uzplaucētie vārgie ziemas ziedi, tie pieder vasarai, arī ne tik iemīļotie saldumi, jo tiem jau pārāk īss mūžs, — nepaliek ne atmiņai kas pāri! — Dāvināsim ziedu smaržu, kas „nenovītīs“ līdz jaunam ziedonim. Par flakonīņu smaržu priecāsies katra sieviete, jo tā būs īsta svētku dāvana — ilgstošs skaistums un atmiņa. Vai pazīstiet Tomberga brīnišķās parfīmu kompozīcijas — Melnā orchīdeja, šo nesaldzināmo, stipro un saldirūgto smaržu? Vai saldi-maigo, teiksmaino Zelta Lotosu, tveicīgo īpatnējo Havajas puķi, sievišķīgi piemīlīgo, koķeto Six Flowers, atturīgi cēlo Aīdu vai Mistēriju? Tomberga firma sagatavojusi Ziemassvētku dāvanām piemērotas greznas kasetes ar iemīļotākiem preparātiem — tualetes ziepēm, odekolonu, pūderi, odēri. Tāpat odēri iesaiņoti greznos flakonos un ietverš, no vismazākai līdz lielākai dāvanai, katra gumei un visdažādākās cenās, sākot jau no lata ar dažiem santīmiem, beidzot desmitos latu, kā jums tik. Neaizmirstiet, ka ikviena sieviete patīs novērtēt tādu dāvanu, kas būs viņas daiļuma un elegances cildinājums, jūsu uzmanības un mīlas sirsnīgs pierādījums gaišajā Ziemassvētku vakarā.

vai arī vienkārši pastaigāties ziemas gaisā, neaizmirstiet kaut ko darīt arī savas sejas labā. Rokām biezie dūraiņi, kājām siltas zeķes un biezi apavi, tikai seja lai paliktu kaila? Taisni tā, ko mēs ikviens — vīrietis vai sieviete, gribam uzturēt iespējami ilgi svaigu, veselu un daiļu? Lūk daži noteikumi skaistumkopšanai ziemā: nekad nemazgāties īsi pirms došanās laukā! Vislabāk nemazgāties cauru ziemu ne rītos, bet gan tikai vakaros. Ja daži apstākļi liek seju notīrīt pirms došanās prom no mājas, tad lietojiet citus sejas tīrīšanas līdzekļus, ne ziepes un ūdeni. Vismaz stundu pirms izešanas piesātiniet sejas un roku ādu ar veseļojošo, barojošo „Panacea“ krēmu. Ieklauvējiet, iepļīķējiet to sejai, ierīvējiet rokas! Tā sals netiks klāt, nespēs ādu padarīt ne sarkanu, ne rupju. Krietni daudz krēma der atstāt ap acīm, jo tur āda vismaigāka, tur metas pirmās grumbas. Aukstā gaisā „Panacea“ krēms nespīd, kā istabā, bet piedod sejai dabīgu, samtainu maigumu, blāvumu, tā ka pūderi pietiek uzlikt tikai pavīrsi. „Panacea“ pilnīgi pasargās jūsu seju no aukstuma, vēja, mitruma, jūs atgriezīsieties no pastaigas ar svaigi sārtu, maigu un veselīgu izskatu. Tāpat jālieto „Panacea“ pēc katras mazgāšanās, kungiem pēc bārdas skūšanas. Un tagad, ziemā, skujot bārdu, nevajadzētu taupīt nevietā, ņemot bārdas krēma vietā asās ziepes. „Panacea“ bārdas krēms neļaus sejai sprārgāt, iekāist, izskatīties zilganai un rupjai, jo ir vismaigākais skūšanās līdzeklis. „Panacea“ un ziemas sports ir nešķīrāmi! Neaizmirstiet to, godājamās dāmas un kungi!

Redaktors: Ž. Šulcs.

Izdevēja: „Dailes Magazīna“.

Atbildīgais redaktors: R. Zariņš.

Iespēsts akc. sab. „RITI“ spiestuvē, Rīgā,

Dzirnavu ielā Nr. 57.

Svētku gaidās . . .